

Socialutskottets betänkande 2020/21:SoU17

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden. Tillkännagivandena rör kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården, administration i vården och omsorgen samt tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt (s. 20 f.).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete.

I betänkandet finns 30 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP) och sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L). I två reservationer (S, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen.

Avslutningsvis föreslår utskottet att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Cirka 360 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	9
Utskottets överväganden.....	10
Kompetens.....	10
Prioriteringar.....	22
Organdonation.....	32
Abort.....	36
Motioner som bereds förenklat.....	37
Reservationer.....	38
1. Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården, punkt 1 (S, MP).....	38
2. Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (SD).....	38
3. Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (KD).....	39
4. Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (L).....	39
5. Arbetsvillkor, punkt 3 (M).....	40
6. Arbetsvillkor, punkt 3 (SD).....	41
7. Arbetsvillkor, punkt 3 (C).....	41
8. Arbetsvillkor, punkt 3 (KD).....	42
9. Arbetsvillkor, punkt 3 (L).....	42
10. Administration i vården och omsorgen, punkt 4 (S, MP).....	43
11. Behörighet, punkt 6 (C).....	44
12. Behörighet, punkt 6 (L).....	44
13. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (M).....	45
14. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (SD).....	46
15. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (KD).....	46
16. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (L).....	47
17. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (M).....	48
18. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (SD).....	49
19. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (KD).....	50
20. Cancervård, punkt 9 (M).....	50
21. Cancervård, punkt 9 (SD).....	51
22. Cancervård, punkt 9 (KD).....	52
23. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (M).....	53
24. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (SD).....	53
25. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (C).....	54
26. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (KD).....	54
27. Organdonation, punkt 11 (C).....	55
28. Organdonation, punkt 11 (L).....	56
29. Abort, punkt 12 (SD).....	56
30. Abort, punkt 12 (V).....	57
Särskilda yttranden.....	58
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (M).....	58
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (SD).....	58
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (C).....	58
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (V).....	58
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (KD).....	59
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (L).....	59

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag	60
Motioner från allmänna motionstiden 2020/21	60

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	93
---	----

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kompetens

1. Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2020/21:389 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 14,

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 48,

2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 och

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 38.

Reservation 1 (S, MP)

2. Övriga frågor om kompetens

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:450 av Aminéh Kakabaveh (-) yrkande 3,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 85,

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 6, 10, 11, 26 och 27,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 2 och 18 samt

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 12, 47 och 48.

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (KD)

Reservation 4 (L)

3. Arbetsvillkor

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och 46,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 och

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28.

Reservation 5 (M)

Reservation 6 (SD)

Reservation 7 (C)

Reservation 8 (KD)

Reservation 9 (L)

4. Administration i vården och omsorgen

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om administration i vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 39,
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 40,
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 2 och
2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3.

Reservation 10 (S, MP)

5. Tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 32.

6. Behörighet

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25,
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 7, 14 och 24 samt
2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 42 och 54.

Reservation 11 (C)

Reservation 12 (L)

Prioriteringar

7. Vård och behandling av olika sjukdomar

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD),
2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD),
2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2,
2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1,
2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 54 och 55,
2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S),
2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,
2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 6
och 7,
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30,
2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29,
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34,
2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 34 och 35,
2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 4 och 16,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 och
 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 33, 34, 37,
 39, 60 och 61.

Reservation 13 (M)

Reservation 14 (SD)

Reservation 15 (KD)

Reservation 16 (L)

8. Mödrahälso- och förlossningsvård

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 8,
 2020/21:1501 av Robert Hannah (L) yrkandena 1–4,
 2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S),
 2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S),
 2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M),
 2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 12,
 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 15 och 18,
 2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,
 2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1,
 2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 22,
 2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 32,
 2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda
 SD) yrkandena 7 och 11 samt
 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 45.

Reservation 17 (M)

Reservation 18 (SD)

Reservation 19 (KD)

9. Cancervård

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2779 av Marlène Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda
 M),
 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 24
 och 34,
 2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 11,
 32, 35, 36, 39–41 och 44 samt
 2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12.

Reservation 20 (M)

Reservation 21 (SD)

Reservation 22 (KD)

10. Nationella riktlinjer och screeningprogram

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 55 och 56,

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 45 och 46,
2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4,
2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34,
2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och
2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 16 och 17.

Reservation 23 (M)
Reservation 24 (SD)
Reservation 25 (C)
Reservation 26 (KD)

Organdonation

11. Organdonation

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 18–20,
2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 13 och
2020/21:3557 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkandena 1–5.

Reservation 27 (C)
Reservation 28 (L)

Abort

12. Abort

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkandena 19 och 20,
2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 64 och 65 samt
2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 21.

Reservation 29 (SD)
Reservation 30 (V)

Motioner som bereds förenklat

13. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 3 juni 2021

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Johan Hultberg (M), Per Ramhorn (SD), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Ulrika Heindorff (M), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Christina Östberg (SD), Nicklas Attefjord (MP) och Pia Steensland (KD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 360 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2020/21. Motionsförslagen finns i bilaga 1.

Cirka 240 av dessa motionsyrkanden behandlas i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. De motionsförslag som bereds förenklat finns i bilaga 2.

Den 8 april 2021 informerade generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare på distans om organdonation.

Den 25 maj 2021 informerade generaldirektör Olivia Wigzell, Socialstyrelsen, med medarbetare och företrädare för Inspektionen för vård och omsorg på distans om frågor om tillfälligt återkallande av legitimation inom hälso- och sjukvården.

Utskottets överväganden

Kompetens

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om dels kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården, dels administration i vården och omsorgen och dels tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. övriga frågor om kompetens, arbetsvillkor och behörighet.

Jämför reservation 1 (S, MP), 2 (SD), 3 (KD), 4 (L), 5 (M), 6 (SD), 7 (C), 8 (KD), 9 (L), 10 (S, MP), 11 (C) och 12 (L).

Motionerna

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården

I kommittémotion 2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra en nationell kompetens- och personalförsörjningsstrategi. Det är enligt motionärerna viktigt att hälso- och sjukvården fortsätter att utveckla verktyg och strukturerade metoder för att kunna säkerställa den långsiktiga kompetens- och personalförsörjningen. Det krävs en förändring av vem som gör vad inom olika välfärdsområden och av vilka kompetenser som används till vilka arbetsuppgifter. I kommittémotion 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 38 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra en samordnad nationell personal- och kompetensförsörjningsstrategi. Motionärerna anför att utvecklingen inom hälso- och sjukvården kommer att kräva ännu fler medarbetare med specialiserad inriktning. Behovet av kontinuitet och erfarenhet är också stort för att skapa en effektiv vård. En av många förutsättningar för att vilja stanna på sin arbetsplats och fortsätta att utvecklas är att man har en långsiktig plan för kompetensutveckling, men även en löneutveckling som följer detta.

I kommittémotion 2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 48 föreslås ett tillkännagivande om att verka för en gemensam nationell rekryteringsstrategi för att nå specialistkompetens inom sjukvården. Det kan enligt motionärerna innebära nationella rekryteringsresor, men också samverkan mellan svenska utlandsmyndigheter i utvalda länder, företag och lokala rekryteringsbolag i utlandet för att ordna rekryteringsevenemang för att hitta spetskompetens. I förekommande fall skulle rentav rekryteringskontor kunna vara aktuellt.

I kommittémotion 2020/21:389 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en långsiktig utbildningsplan för att tillgodose framtida rekryteringsbehov inom vård och hälsovård med ökad kvalitet och ökad personaltäthet. Motionärerna anför att staten har ett ansvar för att utbilda olika yrkesgrupper som kan arbeta inom hälso- och sjukvården. Arbetsgivare har ett stort ansvar för kompetensutveckling. Det är viktigt att det finns en framförhållning för att tillgodose framtida behov inom regioners och kommuners hälso- och sjukvård.

Övriga frågor om kompetens

I kommittémotion 2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 85 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna för en långsiktig och hållbar kompetens- och löneutvecklingstrappa 2022–2030 för vårdpersonal oavsett region.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om kunskapsstöd för lärlingsutbildningar och enklare yrkesroller inom vård och omsorg. I yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om en nationell standard med definierade krav på handledning och kvalitet. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av det teoretiska kursinnehållet i läkares specialisering (ST). I yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om flerspråkighet som merit. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om fler karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett stärkt arbete för individuell lönesättning. I kommittémotion 2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att ett nationellt specialistregister bör upprättas. Nationella register skulle enligt motionärerna ge bättre kunskap om vilka specialistutbildningar som bör starta och hur de bör dimensioneras. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om kulturkompetens i vården. Anställda i sjukvården behöver enligt motionärerna högre kulturkompetens för att minska fördomar samt för att bättre förstå synen på kost, motion och hälsa i andra kulturer.

I kommittémotion 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om vikten av dietister i vården. I yrkande 47 föreslås ett tillkännagivande om behovet av att undanröja flaskhalsar i systemet för de som utbildar sig och ska bli specialistläkare. I yrkande 48 föreslås ett tillkännagivande om en möjlig pool för vikarierande personal i offentlig regi.

I motion 2020/21:450 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att öka utlandsfödda kvinnors möjligheter att ta sig ur patriarkala hemförhållanden och komma in på arbetsmarknaden genom att öka antalet anställningar inom den offentliga vården och att sedan på sikt kunna ta sig vidare till andra delar av arbetslivet.

Arbetsvillkor

I kommittémotion 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska ge i uppdrag att se över frågan om hur användandet av s.k. karantänsregler för vårdanställda som vill byta arbetsgivare kan upphöra.

I kommittémotion 2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra villkoren för vård- och omsorgspersonal vid arbete på krisschema. I yrkande 46 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att förbättra villkoren för dem som arbetar inom sjukvården, dels för att behålla befintlig personal, dels för att locka tillbaka personal som har slutat och arbetar inom annan verksamhet. Ett liknande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2028 av samma motionärer (SD) yrkande 15.

I kommittémotion 2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över hur en jämlik tillgång till psykosocialt stöd kan säkerställas för personal i både offentliga och privata vårdverksamheter i hela landet.

I partimotion 2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 föreslås ett tillkännagivande om att utreda frågan om ett statligt stöd för förbättrade anställningsvillkor för sjuksköterskor och läkare i glesbygd och på landsbygd.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att stärka ledarskapet i offentlig sektor. I yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att ge Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att sammanställa kunskapen om friska arbetstidsmodeller och sprida den över landet. I yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om den offentliga sektorns administrationsbörda.

Administration i vården och omsorgen

I kommittémotion 2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan. Motionärerna föreslår att det genomförs ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan i vården och omsorgen genom att bl.a. göra en översyn av rutiner och regelverk för vårddokumentation. I kommittémotion 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 39 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan inom vården och omsorgen. Motionärerna föreslår att det genomförs ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan inom vården och omsorgen genom att det bl.a. genomförs en översyn av rutiner och regelverk för vårddokumentation.

I partimotion 2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om förbättrad arbetsmiljö och minskad administration för vårdpersonal. Motionärerna förordar en kartläggning och åtgärdsplan i varje

region för att komma till rätta med vårdpersonalens administrativa börda och dess påverkan på arbetsmiljön.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om minskad administration för vårdens och omsorgens yrkesgrupper. Motionärerna anför att en del administrativa arbetsuppgifter bör kunna tas bort, andra bör automatiseras och många kan utföras av medicinska sekreterare och av yrkeskategorin vårdnära service, en sorts vårdbiträden 2.0. I kommittémotion 2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att minska sjukvårdens administration. Motionärerna anför att rätt information är livsviktig i vården, men dokumentationen måste minskas, automatiseras och till stor del utföras av andra yrkesgrupper än i dag.

Tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om tillfälligt indragen förskrivnings- och utövanderätt under utredning av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN). Motionärerna anför att när en legitimerad yrkesperson misstänks vara en fara för patientsäkerheten ansvarar Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och HSAN för att utreda om personen ska få behålla sin legitimation. Mediantiden för en utredning är en bit över fyra månader. Det finns exempel på att personer som stängts av från sin arbetsplats under utredningstiden har tagit anställning hos andra arbetsgivare. En legitimerad yrkesperson under utredning bör enligt motionärerna få tillfälligt indragen förskrivnings- och utövanderätt och stängas av nationellt från arbete under utredningstiden.

Behörighet

I kommittémotion 2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att underlätta s.k. task-shifting i sjukvården genom att se över hur specialistsjuksköterskor kan ta över mer av läkarprofessionens uppgifter och genom att utöka förskrivningsrätten för avancerade kliniska specialistsjuksköterskor.

I kommittémotion 2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att verka för en sammanställning av godkända legitimationsgrundande utländska utbildningar. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om förskrivningsrätt och klinisk aktivitet. Förskrivningsrätt bör enligt motionärerna förutsätta en nationellt beslutad lägstänivå av klinisk aktivitet de senaste åren. I yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om legitimation för perfusionister.

I kommittémotion 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 42 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten för ökad förskrivningsrätt för specialistutbildade sjuksköterskor och fysioterapeuter. I

yrkande 54 föreslås ett tillkännagivande om antibiotikaresistens. Motionärerna anför att forskrivningsrätten av antibiotika behöver ses över.

Gällande rätt

Hälso- och sjukvårdslagen

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivs. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt regioner och kommuner som huvudmän (1 kap. 1 § första stycket). Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges (5 kap. 2 §). Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras (5 kap. 4 §). Vidare ska regionen erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom regionen (8 kap. 1 §).

Patientsäkerhetslagen

Patientsäkerhetslagen (2010:659) syftar till att främja hög patientsäkerhet inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet (1 kap. 1 § första stycket). Med hälso- och sjukvårdspersonal avses i lagen bl.a. den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården (1 kap. 4 § första stycket 1).

Den som i enlighet med vad som anges i en tabell i 4 kap. 1 § har avlagt högskoleexamen eller har gått igenom utbildning och som, i förekommande fall, fullgjort praktisk tjänstgöring ska efter ansökan få legitimation för yrket. Legitimation får inte meddelas om förhållandena är sådana att legitimationen skulle ha återkallats enligt bestämmelserna i 8 kap. om sökanden hade varit legitimerad (4 kap. 1 § första och andra styckena). I tabellen tas följande yrken och yrkestitlar upp: apotekare, arbetsterapeut, audionom, barnmorska, biomedicinsk analytiker, dietist, fysioterapeut, hälso- och sjukvårdskurator, kiropraktor, logoped, läkare, naprapat, optiker, ortopedingenjör, psykolog, psykoterapeut, receptarie, röntgensjuksköterska, sjukhusfysiker, sjuksköterska, tandhygienist och tandläkare. Behörig att utöva yrke som apotekare, barnmorska, läkare, receptarie och tandläkare är endast den som har legitimation för yrket eller som särskilt förordnats att utöva det (4 kap. 4 §).

En i 1 § angiven yrkestitel får användas endast av den som har legitimation för yrket eller genomgår föreskriven praktisk tjänstgöring (4 kap. 5 §). En legitimerad läkare, sjukhusfysiker eller tandläkare som har gått igenom viss vidareutbildning ska efter ansökan få bevis om specialistkompetens (4 kap. 8 § första stycket). Socialstyrelsen prövar ansökningar om legitimation, särskilt förordnande att utöva yrke och bevis om specialistkompetens (4 kap. 10 § första stycket).

Av lagen framgår också att hälso- och sjukvården och dess personal står under tillsyn av IVO (7 kap. 1 § första stycket). Om IVO anser att det finns skäl för beslut om prövotid, återkallelse av legitimation, återkallelse av annan

behörighet att utöva yrke inom hälso- och sjukvården eller begränsning av förskrivningsrätt enligt 8 kap. ska inspektionen anmäla detta till HSAN (7 kap. 30 §).

Av 8 kap. 3 § första stycket framgår att legitimation att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården ska återkallas om den legitimerade

1. har varit grovt oskicklig vid utövningen av sitt yrke
2. i eller utanför yrkesutövningen har gjort sig skyldig till ett allvarligt brott som är ägnat att påverka förtroendet för honom eller henne eller
3. på annat sätt har visat sig uppenbart olämplig att utöva yrket.

Om det finns särskilda skäl i fall som avses i första stycket 2 får återkallelse underlåtas (8 kap. 3 § andra stycket). Om det finns sannolika skäl för återkallelse i ett ärende enligt 3 § första stycket eller 4 § första stycket 2 eller 3 ska legitimationen återkallas fram till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Detta gäller dock endast om det behövs för att trygga patient-säkerheten eller det annars är nödvändigt från allmän synpunkt (8 kap. 6 § första stycket). Ett beslut enligt första stycket gäller i högst sex månader. Om det finns särskilda skäl får beslutets giltighetstid förlängas en gång med ytterligare högst sex månader (8 kap. 6 § andra stycket). I 8 kap. 8 och 9 §§ finns bestämmelser om återkallelse av annan behörighet. Vidare framgår det att om en läkare eller tandläkare har missbrukat sin behörighet att förskriva narkotiska läkemedel, andra särskilda läkemedel, alkoholhaltiga läkemedel eller teknisk sprit ska denna behörighet dras in eller begränsas. Slutligen ska behörigheten också dras in eller begränsas om läkaren eller tandläkaren själv begär det (8 kap. 10 §).

Bakgrund och pågående arbete

Överenskommelse om god och nära vård

Efter överläggningar mellan representanter för Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har en överenskommelse mellan regeringen och SKR om god och nära vård 2021 tagits fram. Överenskommelsen består av följande utvecklingsområden:

- Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav
- Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
- Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025
- Förstärkning av ambulanssjukvården.

Överenskommelsen omfattar totalt 6 778 miljoner kronor. För utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 3 281 miljoner kronor under 2021. Av dessa medel avsätts 2 531 miljoner kronor till regionerna och 150 miljoner kronor till kommunerna (för den kommunala hälso- och sjukvården) för övergripande insatser som ska bidra till att stärka huvudmännens planering av sitt

kompetensbehov i syfte att utveckla vårdens verksamheter mot en god och nära vård.

Medlen för utvecklingsområdet får användas för följande områden:

- En ändamålsenlig kompetensförsörjning för omställning till en nära vård
- Utveckla förutsättningarna på arbetsplatsen
- Utbilda vårdens framtida medarbetare.

Medlen får användas till att stärka nya, redan pågående satsningar eller bibehålla effekter av redan gjorda satsningar.

Därutöver avsätts 400 miljoner kronor till regionerna och 100 miljoner kronor till kommunerna för vidareutbildning av specialist-sjuksköterskor.

Ytterligare 100 miljoner kronor avsätts till regionerna för att möjliggöra utvecklings- och karriärmöjligheter för specialistsjuksköterskor med fördjupad kompetens inom centrala områden.

Proposition om reglering av undersköterskeyrket

Regeringen beslutade den 8 april 2021 att överlämna propositionen Stärkt kompetens i vård och omsorg – reglering av undersköterskeyrket (prop. 2020/21:175) till riksdagen.

Regeringen anser att kompetensen hos yrkesgruppen undersköterskor behöver säkerställas och att det därför ska införas en skyddad yrkestitel för yrket.

I propositionen föreslås att endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Den som saknar ett sådant bevis ska inte heller få använda en titel som kan förväxlas med yrkestiteln undersköterska. Grunden för att få en skyddad yrkestitel kommer att vara det nya utbildningsinnehållet i gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Betänkande om framtidens specialistsjuksköterska

Betänkandet Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter (SOU 2018:77) överlämnades i november 2018 (U2018/04219/UH).

Utredningen föreslår att kvaliteten i hälso- och sjukvårdsverksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras, särskilt i fråga om verksamhetens kompetensförsörjning och kompetensutveckling för avancerade kliniska specialistsjuksköterskor, barnmorskor, röntgensjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. God vård ska utföras av hälso- och sjukvårdspersonal som har kompetens för uppgiften.

Vidare föreslås att det i examensordningen ska föras in en ny yrkesexamen på avancerad nivå. Namnet på examen ska vara avancerad klinisk

specialistsjuksköterskeexamen (AKS). Examen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng. Därutöver ställs krav på legitimation som sjuksköterska, utfärdad av Socialstyrelsen. Avancerad klinisk specialistsjuksköterska ska införas som ett nytt reglerat legitimationsyrke i patientsäkerhetslagen. AKS ska ha ensamrätt till yrket.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Betänkande om ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård

Utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning överlämnade i juni 2020 betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36, S2020/05621).

Av betänkandet framgår att utredningens samlade förslag, bedömningar och rekommendationer bidrar till bättre förutsättningar för en långsiktig utveckling där staten, regionerna och kommunerna kan arbeta tillsammans mot målen med hälso- och sjukvården och därmed skapa värde för patienten. Detta görs på följande sätt:

- Underlätta för regeringen att styra mer strategiskt, kunskapsbaserat och långsiktigt hållbart. En förbättrad uppföljning av statliga initiativ och ett mer strukturerat samarbete mellan myndigheterna bidrar till att skapa ett utvecklat underlag för regeringens beslut om nya insatser.
- Stärka förutsättningarna för att arbeta kunskapsbaserat lokalt i regioner och kommuner, bl.a. genom att staten fortsätter att utveckla sitt stöd. Mer fokus än i dag läggs på stöd till den kommunala hälso- och sjukvården.
- Skapa ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård som får långsiktiga förutsättningar att utvecklas genom att en överenskommelse sluts mellan stat, regioner och kommuner. Principer och strukturer för ett långsiktigt samarbete läggs fast där några centrala utgångspunkter är en gemensam målbild samt principer för prioriterings- och arbetsprocesser.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Promemoria om åtgärder för en stärkt patientsäkerhet

Promemorian Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:21) publicerades 2018 (S2018/03579/FS).

I promemorian lämnas förslag som syftar till att stärka patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården samt bidra till en mer effektiv prövning av behörighetsärenden. Det föreslås att HSN ges en möjlighet att utifrån de omständigheter som anförs i ärendet besluta om en lämplig åtgärd utan att nämnden är bunden av vad som har yrkats i anmälan till nämnden. Det föreslås även att en prövotid alltid ska åtföljas av en prövotidsplan och att prövotiden ska kunna vara kortare än tre år. Vidare föreslås att det vid beslut om ny legitimation eller annan behörighet efter återkallelse ska finnas en möjlighet

att kombinera ett sådant beslut med provotid om det finns anledning att befara att sökanden saknar tillräckliga medicinska kunskaper eller i övrigt inte är lämplig. Slutligen föreslås att bestämmelsen som reglerar kraven vid en ansökan om att få ny behörighet att förskriva vissa läkemedel m.m. ska förtydligas.

Promemorian har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Uppdrag om tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården

Av Socialstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2018 framgår att myndigheten årligen ska redovisa bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen ska även göra en samlad kartläggning och bedömning av hälso- och sjukvårdens tillgång till och långsiktiga behov av specialitetsläkare inom samtliga specialiteter. Kartläggningen och bedömningen ska göras för nationell och regional nivå och omfatta såväl offentliga som privata vårdgivare. I uppdraget ingår även att utifrån ett nationellt perspektiv lämna förslag på hur dimensionering av läkartjänster avsedda för specialiseringstjänstgöring kan göras på ett mer effektivt sätt, för att minska bristerna inom olika läkarspecialiteter och uppnå målsättningen om en jämlik vård i hela landet. Förslagen ska avse dimensionering av ST-tjänster inom olika specialiteter och regional dimensionering av ST-tjänster över landet, med fokus på specialiteter inom vilka det bedöms råda brist.

Nationella planeringsstödet 2021

Av Socialstyrelsens rapport Bedömning av tillgång och efterfrågan på legitimerad personal i hälso- och sjukvård samt tandvård – Nationella planeringsstödet 2021 framgår att alla 21 regioner hösten 2020 rapporterar att efterfrågan är större än tillgången på specialistsjuksköterskor. Operationssjukvård, intensivvård och anestesijukvård samt distriktsköterskor är de inriktningar som flest regioner beskriver brist inom. En region uppger att bristen på operationssjuksköterskor har lett till stängda operationssalar.

19 av 21 regioner har bedömt att det råder brist på barnmorskor och lika många har redovisat brist på specialitetsläkare, främst inom allmänmedicin och psykiatri, men även bland ett stort antal andra specialiteter. 18 av 21 regioner rapporterar att efterfrågan är större än tillgången på röntgensjuksköterskor och biomedicinska analytiker. Tandläkare, grundutbildade sjuksköterskor och psykologer redovisas som bristyrken av 17 regioner. I 14 regioner bedöms det råda brist på arbetsterapeuter, 13 av regionerna rapporterar brist på tandhygienister och lika många har brist på fysioterapeuter.

Nationella vårdkompetensrådet

Nationella vårdkompetensrådet är ett rådgivande samverkansforum mellan regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen och Universitetskanslers-ämbetet, som har inrättats på uppdrag av regeringen.

Nationella vårdkompetensrådet ska

- långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjningen av personal inom hälso- och sjukvården
- främja samverkan mellan berörda aktörer och säkerställa att samtliga aktörer har en gemensam bild av kompetensförsörjningsbehoven i vården
- tillgängliggöra sammanställningar av fakta- och kunskapsunderlag och utifrån dessa göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven, inklusive behovet av framtidens vårdkompetens
- lämna bedömningar till berörda aktörer och beslutsfattare i frågor som har betydelse för kompetensförsörjningen på lokal, regional och nationell nivå
- stödja och föra en dialog med verksamheterna på den sjukvårdsregionala nivån.

Rådets uppdrag ska inriktas på de professioner eller kompetenser som kräver högskoleutbildning.

Rådet för styrning med kunskap

Rådet för styrning med kunskap behandlar strategiskt viktiga frågor som bidrar till att rätt kunskap når fram till huvudmän samt professionen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. I rådet ingår nio myndigheter.

Rådet för styrning med kunskap

- verkar för att styrningen med kunskap blir ett stöd för huvudmännen och professionen och att den är anpassad till deras behov
- verkar för att patienters och brukares synpunkter och erfarenheter tas om hand
- samverkar med myndigheter som inte ingår i rådet och med andra offentliga och privata aktörer
- är ett forum för frågor om kunskapsutveckling, forskning och innovationer.

Parallellt med rådet finns en huvudmannagrupp som ska informera rådet om områden där huvudmännen har behov av kunskap. Huvudmannagruppen består av ledamöter från regioner och kommuner.

Administration

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 9 s. 14) tas frågan om minskade administrativa krav m.m. till följd av covid-19 upp. För att underlätta för regionerna i det svåra läge de befinner sig i har regeringen tagit bort ett flertal av prestationskraven för att få del av kömiljarderna 2020. Regeringen har även beslutat att ta bort krav på rapportering för 2020 inom

fem överenskommelser mellan staten och SKR. Vidare har införandet av lagen (2018:1212) om nationell läkemedelslista och reformen bastjänstgöring för läkare senarelagts. Lagen om den nationella läkemedelslistan börjar gälla den 1 maj 2021. De delar i lagen som rör krav på anslutning för hälso- och sjukvårdens aktörer och uppgiftsskyldigheter börjar dock gälla först den 1 maj 2023. Reglerna om att införa bastjänstgöring för läkare börjar gälla den 1 juli 2021.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om kompetens behandlades senast i socialutskottets betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att överenskommelsen om god och nära vård 2021 omfattar totalt 6 778 miljoner kronor och att det för utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 3 281 miljoner kronor under 2021. Utskottet konstaterar vidare att Nationella vårdkompetensrådet långsiktigt ska samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjningen av personal inom hälso- och sjukvården. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av att fortsätta att utveckla verktyg och metoder för att tillgodose framtida rekryteringsbehov och säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården. Utskottet anser därför att regeringen bör ta fram och genomföra en nationell kompetensförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2020/21:389 (V) yrkande 14, 2020/21:1623 (SD) yrkande 48, 2020/21:3133 (M) yrkande 1 och 2020/21:3136 (M) yrkande 38 bör därför bifallas delvis.

Några motionsyrkanden tar upp övriga frågor om kompetens. Utskottet konstaterar inledningsvis att Rådet för styrning med kunskap behandlar strategiskt viktiga frågor som bidrar till att rätt kunskap når fram till huvudmän samt professionen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Utskottet vill i detta sammanhang även lyfta fram att Socialstyrelsen har i uppdrag att årligen redovisa bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Avslutningsvis konstaterar utskottet att utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning har överlämnat betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter (SOU 2020:36). Utskottet konstaterar att betänkandet bereds i Regeringskansliet. Någon anledning för riksdagen att i detta läge ta ett initiativ finns därmed inte, och motionerna 2020/21:450 (-) yrkande 3, 2020/21:2028 (SD) yrkande 85, 2020/21:3227 (L) yrkandena 6, 10, 11, 26 och 27,

2020/21:3229 (L) yrkandena 2 och 18 samt 2020/21:3637 (MP) yrkandena 12, 47 och 48 bör avslås.

Mot ovanstående bakgrund finns det enligt utskottet inte heller någon anledning att föreslå någon åtgärd från riksdagen när det gäller motionsyrkanden om arbetsvillkor. Motionerna 2020/21:1623 (SD) yrkandena 18 och 46, 2020/21:2028 (SD) yrkande 15, 2020/21:2953 (C) yrkande 29, 2020/21:3136 (M) yrkande 40, 2020/21:3141 (KD) yrkande 42 och 2020/21:3227 (L) yrkandena 8, 9 och 28 bör därför avslås.

Några motionsyrkanden tar upp frågan om administration i vården och omsorgen. Utskottet konstaterar inledningsvis att administrativa uppgifter med dokumentation och uppföljning har medfört att allt fler får ägna allt mindre tid till det de i huvudsak är utbildade för. Utskottet konstaterar vidare att vissa administrativa krav har minskat till följd av covid-19-pandemin. Dessa erfarenheter bör tas till vara. Utskottet anser därför att regeringen bör se över frågan om att minska administrationen i vården och omsorgen. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2020/21:3133 (M) yrkande 2, 2020/21:3136 (M) yrkande 39, 2020/21:3141 (KD) yrkande 40, 2020/21:3227 (L) yrkande 2 och 2020/21:3229 (L) yrkande 3 bör därför bifallas delvis.

När det gäller frågan om tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt konstaterar utskottet inledningsvis att Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd bl.a. prövar frågor om återkallelse av legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården samt begränsning av förskrivningsrätt. Av patientsäkerhetslagen (2010:659) framgår att om det finns sannolika skäl för återkallelse i ett ärende enligt vissa angivna bestämmelser ska legitimationen återkallas fram till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Detta gäller dock endast om det behövs för att trygga patientsäkerheten eller det annars är nödvändigt från allmän synpunkt. Ett beslut gäller i högst sex månader och om det finns särskilda skäl får beslutets giltighetstid förlängas en gång med ytterligare högst sex månader. Vidare framgår det av patientsäkerhetslagen att om en läkare eller tandläkare har missbrukat sin behörighet att förskriva t.ex. narkotiska läkemedel ska denna behörighet dras in eller begränsas. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av att såväl patientsäkerheten som rättssäkerheten säkerställs och att allmänhetens förtroende för hälso- och sjukvården värnas. Utskottet anser därför att regeringen bör utreda och se över lagstiftningen när det gäller frågan om tillfällig återkallelse av legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården samt indragning eller begränsning av förskrivningsrätt. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motion 2020/21:3227 (L) yrkande 32 bör därför bifallas delvis.

Avslutningsvis tar några motionsyrkanden upp olika aspekter på behörighet. Utskottet konstaterar att det i betänkandet om framtidens specialistsjuksköterska föreslås att det i examensordningen ska föras in en ny yrkesexamen på avancerad nivå. Namnet på examen ska vara avancerad

klinisk specialistsjuksköterskeexamen (AKS). Avancerad klinisk specialist-sjuksköterska ska införas som ett nytt reglerat legitimationsyrke i patientsäkerhetslagen. AKS ska ha ensamrätt till yrket. Utskottet konstaterar att betänkanudet bereds i Regeringskansliet. Vidare konstaterar utskottet att det i promemorian om åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården lämnas förslag som syftar till att stärka patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården samt bidra till en mer effektiv prövning av behörighetsärenden. Promemorian bereds i Regeringskansliet. Utskottet konstaterar också att regeringen har överlämnat en proposition om reglering av undersköterskeyrket till riksdagen. I propositionen föreslås att endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Mot denna bakgrund finns det enligt utskottet inte skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionerna 2020/21:2953 (C) yrkande 25, 2020/21:3227 (L) yrkandena 7, 14 och 24 samt 2020/21:3637 (MP) yrkandena 42 och 54 bör därför avslås.

Prioriteringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. vård och behandling av olika sjukdomar samt mödrahälso- och förlossningsvård.

Jämför reservation 13 (M), 14 (SD), 15 (KD), 16 (L), 17 (M), 18 (SD), 19 (KD), 20 (M), 21 (SD), 22 (KD), 23 (M), 24 (SD), 25 (C) och 26 (KD).

Motionerna

Vård och behandling av olika sjukdomar

I kommittémotion 2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta en nationell diabetes-samordnare. Ett liknande förslag finns i kommittémotion 2020/21:3136 av samma motionärer (M) yrkande 30. I kommittémotion 2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att pröva möjligheten att införa rutinmässig kontroll av blodsockret hos patienter med svår tandlossning. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra diabetesvården för äldre. I kommittémotion 2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att prioritera våldsutsatta barns tillgång till rehabilitering.

I kommittémotion 2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en oberoende utredning för att granska den könsbekräftande vården i Sverige. I kommittémotion

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 54 föreslås ett tillkännagivande om en jämlik diabetesvård. I yrkande 55 föreslås ett tillkännagivande om en individuell, kunskapsbaserad och tillgänglig diabetesvård. I motion 2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör se över sina rekommendationer om adhd. I motion 2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör omvärdera ECT-behandling på grund av hjärnskador.

I partimotion 2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om förbättringar för vård vid sällsynta sjukdomar. I partimotion 2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att öka kunskapen om osteoporos. I yrkande 35 föreslås ett tillkännagivande om ett nationellt kompetenscentrum för att öka kunskapen om osteoporos. I kommittémotion 2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en ny nationell strategi för att förebygga och behandla kroniska sjukdomar.

I kommittémotion 2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att ge en statlig myndighet ansvaret för bedömning av säkerhet, integritetsaspekter och etik i ny medicinsk teknik. I yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om ett nationellt prioriteringscentrum och vårdens framtida prioriteringar. Motionärerna anför att Prioriteringscentrums verksamhet bör utredas. I kommittémotion 2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att förbud mot omvändelseterapi bör utredas för att skydda enskilda människor från att tvingas till ovetenskapliga behandlingar.

I motion 2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att ge Socialstyrelsen i uppdrag att i dialog med huvudmännen ta fram förslag på åtgärder som snabbt kan öka kunskapen om demenssjukdomar. I motion 2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna för att säkerställa jämställd forskning och kunskap om diabetes och hjärt-kärlsjukdomar.

I kommittémotion 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att digitala lösningar bör synkroniseras på ett sätt som passar individen. I yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att kunskapen om och bemötandet av personer med diffusa symptom behöver förbättras. I yrkande 37 föreslås ett tillkännagivande om vikten av etikombud i vården. I yrkande 39 föreslås ett tillkännagivande om att det är dags att Sverige, likt Norge och Danmark, får ett system för obunden information om s.k. KAM-vård. I yrkande 60 föreslås ett tillkännagivande om radikalt olika regler vid IVF-behandling. I yrkande 61 föreslås ett tillkännagivande om radikalt olika regler för vård vid könsdysfori. Att reglerna för t.ex. IVF-behandling och vård vid könsdysfori ser så olika ut är enligt motionärerna problematiskt och det är därför angeläget att följa utvecklingen på detta område.

Mödrhälso- och förlossningsvård

I kommittémotion 2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra tidiga insatser inom mödravården, barnvårdscentralen och elevhälsan. I motion 2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M) föreslås ett tillkännagivande om en förlossnings- och mödravårdskommission.

I kommittémotion 2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att granska orsakerna till den ojämlika vården mellan män och kvinnor. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att arbetet med kvinnorelaterade sjukdomar ska få ökad status. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram en nationell handlingsplan för bemötandet av kvinnor i vården. I yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att verka för preventiva och hälsofrämjande insatser för att möta kvinnors ökade psykiska ohälsa. I motion 2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om rätten att välja kejsarsnitt. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om fritt vårdval för planerat kejsarsnitt. I motion 2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som lägger fram förslag till ett nationellt vårdprogram. Ingen kvinna ska enligt motionären känna oro över sin förlossning. I motion 2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att inrätta ett särskilt kunskapsstöd för förlossningsvården för att motverka regionala skillnader. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om en garanti i fråga om att få operation efter en förlossningsskada.

I partimotion 2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om samtalsstöd. Motionärerna anser att alla förlossningsavdelningar bör erbjuda samtalsstöd med psykolog till föräldrar som fått ett dödfött barn.

I motion 2020/21:1501 av Robert Hannah (L) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att kvinnor som drabbas av förlossningspsykos eller grav förlossningsdepression inte ska få ordinarie psykiatrisk vård utan få vård på särskilt inrättade ”mamma- och spädbarnsenheter”. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att kartlägga om kvinnor med förlossningspsykos och deras spädbarn får den vård de har rätt till. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att stödja regionerna i hur kvinnor med förlossningspsykos bör vårdas. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att införa en nollvision för antalet kvinnor som går bort i suicid till följd av förlossningspsykos eller dödar det nyfödda barnet.

I motion 2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur insatserna för att stärka en jämlik mödra- och förlossningsvård i hela landet kan öka. I motion 2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att se över hur den psykosociala eftervården för nyblivna föräldrar kan förbättras.

I kommittémotion 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om kvinnors sjukdomar. Kvinnors sjukdomar behöver enligt motionärerna få större prioritet inom vården. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om förlossningsvården. Motionärerna vill bl.a. säkra förlossningsvården i hela landet och höja kvaliteten. I kommittémotion 2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 45 föreslås ett tillkännagivande om förlossningsvården. Motionärerna vill förbättra förlossningsvården, t.ex. bör den födande få möjlighet att ha samma barnmorsketeam före, under och efter förlossningen.

I motion 2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör verka för att medlemsländer som inte stiftat någon specifik lag mot könsstympning gör detta.

Cancervård

I partimotion 2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi. Likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 24 och i kommittémotion 2020/21:3140 av samma motionärer (M) yrkande 32. I kommittémotion 2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram digitala beslutsstöd i primärvården i syfte att systematiskt kunna arbeta med riskprofilering av patienter som löper ökad risk att drabbas av cancerdiagnos. I kommittémotion 2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att ge regeringen i uppdrag att ta fram nationella kriterier om standardiserade vårdförlopp anpassade för att förbättra primärvårdens förmåga att kunna ställa tidiga cancerdiagnoser. I yrkande 35 föreslås ett tillkännagivande om att prioritera kontaktsjuksköterskor och anhörigstödare till barn med cancer. I yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra samordningen vid övergången från barncancervården. I yrkande 39 föreslås ett tillkännagivande om att se över behoven av fler nationella vårdprogram inom barnonkologi. I yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om att prioritera att se över möjligheterna att inrätta specialistutbildning i barncancervård. I yrkande 41 föreslås ett tillkännagivande om att säkerställa personal- och kompetensförsörjningen till barncancervården. I yrkande 44 föreslås ett tillkännagivande om att kvalitetssäkra den palliativa vården med särskild barnpalliativ kompetens. I motion 2020/21:2779 av Marléne Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur man tar fram en långsiktig strategi för hur man ska motverka ojämlikheterna för cancerpatienter och hur tillsynen av cancervården kan stärkas för att uppnå jämlikhet mellan regionerna.

Nationella riktlinjer och screeningprogram

I kommittémotion 2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram nationella riktlinjer för rehabilitering. I kommittémotion 2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om införande och efterlevnad av screeningprogram om tjock- och ändtarmscancer. I yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att det ska finnas regelbundet uppdaterade vårdprogram med ett register för uppföljning och utvärdering av alla screeningprogram.

I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 55 föreslås ett tillkännagivande om att införa nationella riktlinjer för att uppnå en likvärdig palliativ vård i hela landet. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 45. I kommittémotion 2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 56 föreslås ett tillkännagivande om att det i de nationella riktlinjerna om palliativ vård bör tas hänsyn till patienternas egna önskemål. Ett likalydande förslag finns i kommittémotion 2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 46. I kommittémotion 2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram nationella riktlinjer för en jämställd vård.

I kommittémotion 2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att regionerna bör få ett skyndsamt och systematiskt stöd för att genomföra nya nationella riktlinjer för en sammanhållen förlossningsvård.

Gällande rätt

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), förkortad HSL, innehåller bestämmelser om hur hälso- och sjukvårdsverksamhet ska organiseras och bedrivas. Lagen gäller för samtliga vårdgivare samt regioner och kommuner som huvudmän (1 kap. 1 § första stycket). Målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården (3 kap. 1 §).

I lagen (2016:659) om avgiftsfrihet för viss screening inom hälso- och sjukvården finns bestämmelser om regionens ansvar för viss avgiftsfri screening inom hälso- och sjukvården utöver vad som följer av HSL. Med screening avses i lagen en systematisk undersökning med hjälp av en speciell metod av en grupp personer för att upptäcka tillstånd som innebär en hög risk för framtida ohälsa (1 §). En region ska erbjuda dem som omfattas av 8 kap. 1 eller 2 § HSL avgiftsfri screening i enlighet med vad som föreskrivs med stöd av 3 § (2 § första stycket). Regeringen får meddela föreskrifter om vilken screening som ska vara avgiftsfri enligt lagen. Regeringen eller den myndighet

som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de villkor som ska gälla för screeningen (3 §).

Bakgrund och pågående arbete

Prioriteringsplattformen

I april 1997 ställde sig riksdagen bakom de riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvården som hade föreslagits i propositionen Prioriteringar inom hälso- och sjukvården (prop. 1996/97:60, bet. 1996/97:SoU14, rskr. 1996/97:186). Genom riksdagsbeslutet infördes en ny bestämmelse om de etiska principerna i den dåvarande hälso- och sjukvårdslagen. Numera återfinns dessa i 3 kap. 1 § HSL. Riktlinjerna är baserade på följande tre grundläggande principer:

- människovärdesprincipen
- behovs- och solidaritetsprincipen
- kostnadseffektivitetsprincipen.

Dessa principer har kommit att kallas den etiska plattformen. Riktlinjerna exemplifieras med fyra breda prioriteringsgrupper:

Prioriteringsgrupp I

- vård av livshotande akuta sjukdomar
- vård av sjukdomar som utan behandling leder till varaktigt invalidiserande tillstånd eller för tidig död
- vård av svåra kroniska sjukdomar
- palliativ vård och vård i livets slutskede
- vård av människor med nedsatt autonomi

Prioriteringsgrupp II

- prevention
- habilitering och rehabilitering

Prioriteringsgrupp III

- vård av mindre svåra akuta och kroniska sjukdomar

Prioriteringsgrupp IV

- vård av andra skäl än sjukdom eller skada.

Riksdagsbeslutet innebar vidare ett uppdrag till Socialstyrelsen att utveckla riksdagens riktlinjer. I riksdagsbeslutet ingick även att en särskild delegation skulle inrättas med uppgift att bl.a. följa tillämpningen av riktlinjerna samt sprida information och kunskap om riktlinjerna för prioriteringar i hälso- och sjukvården och stimulera till diskussion om etik och prioriteringar. Delegationen tog namnet Prioriteringsdelegationen och lämnade sitt slutbetänkande Prioriteringar i vården (SOU 2001:8) i januari 2001. I betänkandet anfördes det

att det yttersta ansvaret för att riktlinjerna följs ligger på riksdagen och regeringen (s. 127). Vidare anför det att sjukvårdshuvudmännen har huvudansvaret för att föra prioriteringsprocessen vidare och att Socialstyrelsen i sin tillsynsfunktion ska bevaka att riksdagsbeslutet följs och att prioriteringsprocessen intensifieras.

Prioriteringscentrum

Prioriteringscentrum är ett nationellt kunskapscentrum för prioriteringar inom vård och omsorg som arbetar med forskning och utbildning om prioriteringar inom vård och omsorg (liu.se). Centrumet fungerar också som ett kunskapsstöd för regioner, kommuner, myndigheter och kliniska verksamheter i fråga om prioriteringar.

Centrumet verkar i gränslandet mellan utbildning, forskning och policyutveckling och arbetar med kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte i form av t.ex. publikationer, nyhetsbrev, handledning, metodstöd, konferenser och seminarier.

Centrumets vision är att beslut och ställningstaganden som påverkar tillgången till vård och omsorg ska ske utifrån gemensamma prioriteringsprinciper. Besluten bör dessutom baseras på vetenskapliga underlag och diskuteras i en öppen process där motiveringar för olika överväganden framgår.

Nationella riktlinjer

Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa resurser på (socialstyrelsen.se). För att följa upp utvecklingen och kvaliteten i vården och omsorgen tar Socialstyrelsen fram målnivåer och utvärderingar med utgångspunkt från de nationella riktlinjerna. Det finns nationella riktlinjer om bl.a. bröst-, prostata-, tjocktarms- och ändtarmscancervård samt palliativ vård.

Nationella screeningprogram

Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram rekommendationer om nationella screeningprogram (socialstyrelsen.se). Det är dock upp till varje region att bestämma om och när ett screeningprogram ska startas. Syftet med rekommendationerna är att nå nationell samordning av screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Det finns slutliga rekommendationer om bl.a. livmoderhalscancer samt tjock- och ändtarmscancer.

Det nationella screeningrådet är ett rådgivande organ till Socialstyrelsen. Rådet har en central roll i arbetet med att utarbeta nya rekommendationer och revidera befintliga rekommendationer om nationella screeningprogram.

Tidigare riksdagsbehandling

Tillkännagivanden om en cancerstrategi

Riksdagen beslutade i maj 2018 om ett tillkännagivande till regeringen om en cancerstrategi (bet. 2017/18:SoU9, rskr. 2017/18:293). Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 85, 1 res. S, MP, V):

Sedan 2009 har arbetet med att utveckla cancervården bedrivits utifrån den nationella cancerstrategin (SOU 2009:11). Utskottet anser att denna strategi nu behöver uppdateras och anpassas till bl.a. nya forskningsrön, framsteg i medicinteknik, kraftfullare läkemedel, digitaliseringen av delar av vården och inte minst till en förändrad situation för patienterna. Många människor lever i dag med kronisk cancer, vilket ställer nya krav på sammanhängande vårdkedjor inom bl.a. cancervården. Enligt utskottet bör regeringen således ta fram en ny uppdaterad nationell cancerstrategi. Den nya cancerstrategin ska bl.a. bidra till kortare väntetider i cancervården, ytterligare koncentration av avancerad högspecialiserad cancervård och till en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Riksdagen bör ställa sig bakom det som utskottet anför och tillkänna detta för regeringen. Motionerna [...] bör bifallas, och motionerna [...] bör avslås.

Riksdagen beslutade i december 2018 om ett nytt tillkännagivande till regeringen om en cancerstrategi (bet. 2018/19:SoU1, rskr. 2018/19:111). Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 51 f., 1 res. S, V, MP):

När det gäller tillkännagivandet om en ny cancerstrategi delar utskottet inte regeringens bedömning att tillkännagivandet är slutbehandlat. Utskottet står alltså fast vid det tillkännagivande som gjordes i betänkande 2017/18:SoU9 förslagspunkt 27. Sedan 2009 har arbetet med att utveckla cancervården bedrivits utifrån den nationella cancerstrategin (SOU 2009:11). Som utskottet redan tidigare uttalat behöver denna strategi uppdateras och anpassas till bl.a. nya forskningsrön, framsteg i medicinteknik, kraftfullare läkemedel, digitalisering av delar av vården och inte minst till en förändrad situation för patienterna. Många människor lever i dag med kronisk cancer, vilket ställer nya krav på sammanhängande vårdkedjor inom bl.a. cancervården. Under våren 2018 uppmanade därför riksdagen regeringen att ta fram en ny cancerstrategi. Detta har emellertid inte regeringen gjort. Mot den bakgrunden föreslår utskottet med stöd av sin initiativrätt enligt 9 kap. 16 § riksdagsordningen att regeringen bör ta fram en ny cancerstrategi. Riksdagen bör ställa sig bakom det utskottet anför och tillkänna det för regeringen.

Av budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 9 s. 51) framgår följande:

Betänkandet En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11) har sedan 2009 utgjort grunden för arbetet med att utveckla cancervården i Sverige. Regeringen anser att den inriktning som anges i denna strategi fortsatt ska vara vägledande för arbetet. Däremot behöver cancerstrategin förnyas för att möta de utmaningar som den svenska cancervården står inför i dag och i framtiden.

Från och med 2020 kommer regeringen därför årligen uppdatera den nationella cancerstrategin genom överenskommelser mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting. Detta kommer bidra till att cancerstrategin förnyas och hålls relevant. På detta sätt avser regeringen

att tillgodose riksdagens tillkännagivande. Regeringen avser återkomma till riksdagen i budgetpropositionen 2021.

Utskottet hade inte några invändningar när det gäller regeringens redovisning av de nu aktuella tillkännagivandena (bet. 2019/20:SoU1 s. 47).

Av skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2019 (skr. 2019/20:75) framgår att tillkännagivandena inte är slutbehandlade. I socialutskottets yttrande till konstitutionsutskottet Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2019 (yttr. 2019/20:SoU5y) behandlades inte de nu aktuella tillkännagivandena.

Av budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 9 s. 37–38) framgår följande:

I budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg. omr. 9 avsnitt 3.4.4) redogjorde regeringen återigen för tillkännagivandet och anförde följande. Betänkandet En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11) har sedan 2009 utgjort grunden för arbetet med att utveckla cancervården i Sverige. Regeringen anser att den inriktning som anges i denna strategi fortsatt ska vara vägledande för arbetet. Däremot behöver cancerstrategin förnyas för att möta de utmaningar som den svenska cancervården står inför i dag och i framtiden. Regeringen har därför i överenskommelsen mellan staten och SKR om jämlik och effektiv cancervård med kortare köer 2020 aviserat att cancerstrategin kommer uppdateras årligen, bl.a. genom överenskommelser mellan staten och SKR. Genom överenskommelserna vidareutvecklas och anpassas de insatser som genomförs med utgångspunkt i strategin, för att möta de utmaningar som den svenska cancervården står inför i dag och i framtiden. Detta kommer bidra till att cancerstrategin förnyas och hålls relevant.

Mot bakgrund av detta anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och att det därmed är slutbehandlat.

Utskottet hade inte några invändningar när det gäller regeringens redovisning av de nu aktuella tillkännagivandena (bet. 2020/21:SoU1 s. 41).

Av skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020 (skr. 2020/21:75) framgår att tillkännagivandena är slutbehandlade. Av socialutskottets yttrande till konstitutionsutskottet Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2020 (yttr. 2020/21:SoU8y) framgår att socialutskottet inte delar regeringens bedömning att tillkännagivandet om vistelsekommuners ansvar för socialtjänstinsatser ska bedömas som slutbehandlat. I övrigt har socialutskottet inget att invända mot regeringens redovisning av ärenden som anses slutbehandlade (två avvikande meningar [S, M, V, L, MP]).

Motionsyrkanden om prioriteringar

Motionsyrkanden om prioriteringar behandlades senast i socialutskottets betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att riksdagen har ställt sig bakom de riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvården som föreslogs i propositionen om prioriteringar inom hälso- och sjukvården. Riktlinjerna är baserade på tre grundläggande principer: människovärdesprincipen, behovs- och solidaritetsprincipen samt kostnadseffektivitetsprincipen. Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motioner om vård och behandling av olika sjukdomar. Utskottet vidhåller sin tidigare bedömning, nämligen att utskottet inte ställer sig bakom motionskrav om att satsningar bör göras på enskilda sjukdomar eller att vården av patienter med dessa sjukdomar bör organiseras på ett särskilt sätt. Att bedöma sådana frågor är enligt utskottet i första hand sjukvårdshuvudmännens ansvar. Riksdagen bör enligt utskottet inte ta något initiativ i frågan och därför bör motionerna 2020/21:559 (SD), 2020/21:560 (SD), 2020/21:598 (SD) yrkande 2, 2020/21:1659 (S) yrkande 1, 2020/21:2028 (SD) yrkandena 54 och 55, 2020/21:2088 (S), 2020/21:2745 (KD) yrkande 14, 2020/21:3131 (M) yrkandena 2, 6 och 7, 2020/21:3136 (M) yrkande 30, 2020/21:3139 (M) yrkande 29, 2020/21:3141 (KD) yrkande 34, 2020/21:3203 (KD) yrkandena 34 och 35, 2020/21:3229 (L) yrkandena 4 och 16, 2020/21:3261 (L) yrkande 14 och 2020/21:3637 (MP) yrkandena 33, 34, 37, 39, 60 och 61 avslås.

Riksdagen bör mot denna bakgrund inte heller ta något initiativ i frågan om mödrhälso- och förlossningsvård och därför bör även motionerna 2020/21:87 (-) yrkande 8, 2020/21:1501 (L) yrkandena 1–4, 2020/21:2089 (S), 2020/21:2196 (S), 2020/21:2225 (M), 2020/21:2325 (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 12, 2020/21:2696 (MP) yrkandena 15 och 18, 2020/21:2899 (SD) yrkandena 1 och 2, 2020/21:2909 (SD) yrkande 1, 2020/21:3135 (M) yrkande 22, 2020/21:3141 (KD) yrkande 32, 2020/21:3393 (SD) yrkandena 7 och 11 samt 2020/21:3637 (MP) yrkande 45 avslås.

Riksdagen bör enligt utskottet mot denna bakgrund inte heller ta något initiativ i frågan om cancervård. Motionerna 2020/21:2779 (M), 2020/21:3136 (M) yrkandena 24 och 34, 2020/21:3140 (M) yrkandena 11, 32, 35, 36, 39–41 och 44 samt 2020/21:3369 (M) yrkande 12 bör avslås.

Avslutningsvis tar några motionsyrkanden upp frågan om nationella riktlinjer och screeningprogram. Utskottet konstaterar att Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa resurser på. Vidare har Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram rekommendationer om nationella screeningprogram. Det är dock upp till varje region att bestämma om och när ett screeningprogram ska startas. Syftet med rekommendationerna är att nå nationell samordning av screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Någon anledning för riksdagen att ta något initiativ finns inte. Motionerna 2020/21:1832 (SD) yrkandena 55 och 56, 2020/21:2027 (SD) yrkandena 45 och 46, 2020/21:2325 (SD) yrkande 4, 2020/21:2953 (C) yrkande 34, 2020/21:3135 (M) yrkande 10 och 2020/21:3140 (M) yrkandena 16 och 17 avslås.

Organdonation

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om organdonation.

Jämför reservation 27 (C) och 28 (L).

Motionerna

I motion 2020/21:3557 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att det ska vara obligatoriskt att ta ställning till organdonation för att få körkortstillstånd och förnyat körkort. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att människor regelbundet får ta ställning till organdonation. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att vården bör inriktas på att organ ska hållas transplantationsdugliga så länge som möjligt. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om ett ökat samarbete i EU för att förbättra tillgången på och samordningen av organ. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att information om organdonationer och möjlighet att ta ställning till sådana regelbundet kommer medborgarna till del.

I kommittémotion 2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att undanröja administrativa hinder för att möjliggöra donation från fler levande donatorer. I yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att utöka kriterierna för organdonation så att vården även kan respektera donationsviljan hos personer som avlider genom cirkulationsstillestånd. I yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en tydlig vårdstruktur för organdonation i alla regioner.

I kommittémotion 2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om bättre villkor för organdonation. För få personer tar steget att anmäla sin vilja och nästan varje vecka dör en person i väntan på organ i vårt land. Enligt motionärerna har varje vuxen, beslutskapabel människa ett ansvar att göra sin vilja känd.

Gällande rätt

Lagen (1995:831) om transplantation m.m. innehåller bestämmelser om ingrepp för att ta till vara organ eller annat biologiskt material från en levande eller avliden människa för behandling av sjukdom eller kroppsskada hos en annan människa (transplantation) eller för annat medicinskt ändamål. Lagen innehåller också bestämmelser om användning av vävnad från ett aborterat foster och förbud mot vissa förfaranden med biologiskt material (1 §). Bestämmelserna i lagen gäller inte i fråga om transplantation av könsceller eller organ som producerar könsceller. Bestämmelserna gäller inte heller när biologiskt material tas i syfte att behandla den som ingreppet görs på (2 §). I

3 § första stycket anges att biologiskt material avsett för transplantation eller annat medicinskt ändamål får tas från en avliden människa om denne har medgett det eller det på annat sätt kan utredas att åtgärden skulle stå i överensstämmelse med den avlidnes inställning. I annat fall än som avses i första stycket får biologiskt material tas om inte den avlidne skriftligen har motsatt sig ett sådant ingrepp eller uttalat sig mot det eller det av annat skäl finns anledning att anta att ingreppet skulle strida mot den avlidnes inställning (3 § andra stycket). Är uppgifterna om den avlidnes inställning motstridiga eller finns det annars särskilda skäl mot ingreppet får detta inte genomföras (3 § tredje stycket).

Av 7 a § förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen framgår att Socialstyrelsen ska ansvara för nationell samordning och spridning av kunskap om frågor om donation och transplantation av organ och vävnader. Myndigheten ska särskilt

1. ansvara för kunskapsstödande insatser inom donations- och transplantationsområdet till hälso- och sjukvården
2. ansvara för att allmänheten får kontinuerlig information i donationsfrågor
3. verka för ändamålsenliga möjligheter för enskilda att göra sin inställning till donation känd.

Bakgrund och pågående arbete

Nationellt Donationscentrum

Av Socialstyrelsens webbplats framgår att Nationellt Donationscentrum främjar organ- och vävnadsdonation. Nationellt Donationscentrum ansvarar för nationell samordning, ger stöd till hälso- och sjukvården, sprider kunskap om donations- och transplantationsområdet till profession och allmänhet samt underlättar för fler att göra sin vilja till donation känd.

Nationellt Donationscentrum arbetar mot fyra övergripande mål:

- Regelverket stödjer och underlättar donationsprocessen.
- Hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat kunskap om och samsyn kring donationsprocessen.
- En nationell uppföljning av donationsprocessen för en god och jämlik vård.
- En fortsatt hög donationsvilja i befolkningen.

Nationellt Donationscentrum har flera pågående utvecklingsprojekt, bl.a. främjande av levande njurdonation. Nationellt Donationscentrum har kontinuerlig kontakt med donations- och transplantationsverksamheterna för att fånga upp behov av kunskapsstöd eller ge förtydliganden av vissa frågor. För att underlätta samordningen har Nationellt Donationscentrum inrättat ett nationellt donationsforum där representanter från donations- och transplantationsverksamheter, patient- och intresseorganisationer samt yrkesföreningar ingår.

Nationellt Donationscentrum har i uppdrag att ge allmänheten kontinuerlig information i donationsfrågor och underlätta för medborgarna att göra sin inställning till donation känd. Nationellt Donationscentrum arbetar för att upprätthålla en fortsatt hög donationsvilja i befolkningen och att få fler att aktivt ta ställning genom att registrera sig i donationsregistret och prata med sina närstående.

Uppdrag om organ- och vävnadsdonation

Av Socialstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2020 framgår att Socialstyrelsen ska vidareutveckla myndighetens arbete med kontinuerlig information till allmänheten i frågor som rör organ- och vävnadsdonation. Arbetet ska bidra till att den höga donationsviljan i befolkningen bibehålls eller ökar, att fler tar ställning till organ- och vävnadsdonation och att antalet anmälningar till donationsregistret ökar. I uppdraget ingår även att utveckla arbetet med information till hälso- och sjukvården samt andra relevanta aktörer. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 1 mars 2023.

Regeringen gav den 5 november 2020 Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga och analysera hinder i hälso- och sjukvården för en ändamålsenlig verksamhet när det gäller organdonationer (S2020/08099 [delvis]). Utifrån kartläggningens och analysens resultat ska myndigheten föreslå åtgärder som kan bidra till att fler donationer kommer till stånd. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 juni 2022.

Regeringen gav den 18 februari 2021 Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram vägledningsmaterial med anledning av regeringens förslag och bedömningar i proposition 2020/21:48 Organdonation (S2021/01550 [delvis]). En redovisning av hur uppdraget har genomförts ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 mars 2022. Det är enligt regeringen angeläget att arbetet med att ta fram vägledningsmaterial inleds i så god tid som möjligt, och uppdraget ges därför med förbehåll för att riksdagen ännu inte har beslutat om förslagen i propositionen.

Införande av DCD i Sverige

Av Socialstyrelsens webbplats framgår att ett nationellt projekt har utrett förutsättningarna för att införa DCD (Donation after Circulatory Death) – donation då döden inträffar till följd av cirkulationsstillestånd – i Sverige, som ett komplement till DBD (Donation after Brain Death) – donation då döden inträffar efter primär hjärnskada. Projektet avslutades i mars 2020 och ett nationellt protokoll har tagits fram för hur DCD ska bedrivas i Sverige. Det är upp till varje vårdgivare att fatta beslut om att införa DCD.

Proposition om organdonation

Den 5 november 2020 överlämnade regeringen propositionen Organdonation (prop. 2020/21:48) till riksdagen. Propositionen remitterades till

socialutskottet. Regeringen återkallade propositionen den 12 april 2021 (skr. 2020/21:179). Av ett pressmeddelande från Socialdepartementet den 12 april 2021 framgår att regeringen avser att återkomma med justerade förslag.

Tidigare riksdagsbehandling

Tillkännagivande om organdonationsfrågor

Riksdagen beslutade 2012 om ett tillkännagivande till regeringen om organdonationsfrågor (bet. 2011/12:SoU9, rskr. 2011/12:122). Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 15, ingen res.):

Utskottet anser att regeringen ska återkomma till riksdagen senast innan riksdagens sommaruppehåll 2012 med en redovisning av en plan för vilka åtgärder som krävs i det fortsatta arbetet i syfte att förbättra tillgången på organ och vävnader för donation.

Vad utskottet nu anført bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Därmed bör motionerna [...] tillstyrkas delvis. Motionerna [...] bedöms i någon mån tillgodosedda med det anförda.

Av propositionen Organdonation (prop. 2020/21:48) framgår följande (s. 12):

Regeringen gav i mars 2012 Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett underlag om organ- och vävnadsdonation. Uppdraget redovisades för socialutskottet vid en muntlig föredragning den 31 maj 2012. Därefter har frågan om organdonation utretts, enligt vad som redovisas ovan. I avsnitt 4.1 redogörs för åtgärder som tidigare har vidtagits som en följd av detta utredningsarbete. I denna proposition lämnas ytterligare förslag med syfte att skapa goda förutsättningar för donations- och transplantationsverksamheternas arbete med att hjälpa svårt sjuka människor. Mot denna bakgrund anser regeringen att tillkännagivandet är tillgodosett och därmed slutbehandlat.

I enlighet med vad som framgår ovan återkallade regeringen propositionen den 12 april 2021 (skr. 2020/21:179).

Motionsyrkanden om donation av organ och vävnader

Motionsyrkanden om donation av organ och vävnader behandlades senast i socialutskottets betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att Socialstyrelsen ansvarar för nationell samordning och spridning av kunskap om frågor om donation och transplantation av organ och vävnader. Utskottet konstaterar vidare att Nationellt Donationscentrum ansvarar för nationell samordning, ger stöd till hälso- och sjukvården, sprider kunskap om donations- och transplantationsområdet till profession och allmänhet samt underlättar för fler att göra sin vilja till donation känd. Nationellt Donationscentrum har flera

pågående utvecklingsprojekt, bl.a. främjande av levande njurdonation. Utskottet noterar också pågående uppdrag till Socialstyrelsen. Avslutningsvis noterar utskottet att regeringen återkallade propositionen Organdonation (prop. 2020/21:48) den 12 april 2021 (skr. 2020/21:179) och att regeringen avser att återkomma med justerade förslag. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionerna bör därför avslås.

Abort

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om abort.
Jämför reservation 29 (SD) och 30 (V).

Motionerna

I kommittémotion 2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 64 föreslås ett tillkännagivande om förslag på åtgärder för hur man minskar de sena aborterna. I yrkande 65 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en nationell utredare för att utreda varför Sverige har ett högt antal ofrivilliga graviditeter och aborter jämfört med våra nordiska grannländer.

I kommittémotion 2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att frågan om hur subventionerade aborter för utländska kvinnor ska kunna erbjudas inom ramen för utländska kvinnors aborträtt bör utredas. I yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att Sverige aktivt bör informera om möjligheten för utländska kvinnor att göra abort i Sverige.

I kommittémotion 2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att försvara rätten till abort för utländska kvinnor i Sverige och erbjuda subventionerad abort för utländska kvinnor.

Gällande rätt

Av abortlagen (1974:595) framgår att om en kvinna begär att hennes havandeskap ska avbrytas får en abort utföras om åtgärden vidtas före utgången av den 18:e havandeskapsveckan och den inte på grund av sjukdom hos kvinnan kan antas medföra allvarlig fara för hennes liv eller hälsa (1 §). Efter utgången av den 18:e havandeskapsveckan får en abort utföras endast om Socialstyrelsen ger kvinnan tillstånd till åtgärden. Ett sådant tillstånd får lämnas endast om synnerliga skäl finns för aborten (3 § första stycket). Tillstånd enligt första stycket får inte lämnas om det finns anledning att anta att fostret är livsdugligt (3 § andra stycket). Vägras abort i fall som avses i 1 § ska frågan omedelbart underställas Socialstyrelsens prövning (4 §). Om det

kan antas att havandeskapet på grund av sjukdom eller kroppsfel hos kvinnan medför allvarlig fara för hennes liv eller hälsa får Socialstyrelsen ge tillstånd till avbrytande av havandeskap efter utgången av den 18:e havandeskapsveckan och oavsett hur långt havandeskapet framskridit (6 § första stycket).

Bakgrund och pågående arbete

Publikationen Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) – En god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen togs fram av Folkhälsomyndigheten 2020. Det övergripande målet är en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen. Det övergripande målet är nedbrutet i fyra delmål. Enligt delmålet Sexualitet och sexuell hälsa har alla frihet att avgöra om, när och hur de vill vara sexuellt aktiva, välja sina sexualpartner i jämlikhet och samtycke, ha njutbara sexuella upplevelser, utan risk för sexuellt överförda infektioner och oönskade graviditeter. Enligt delmålet Reproduktion och reproduktiv hälsa har alla rätt till en god reproduktiv hälsa och kan välja om, när, hur många och på vilket sätt de önskar få barn samt har rätt till en trygg och säker vård vid graviditet, förlossning och abort.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om abort behandlades senast i socialutskottets betänkande 2018/19:SoU8 Hälso- och sjukvårdsfrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2018/19:233).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det som anförs i motionerna inte utgör skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionsyrkandena bör därför avslås.

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning. Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsförslag som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare i bl.a. betänkandena 2018/19:SoU8, 2019/20:SoU11 och 2019/20:SoU12. Utskottet avstyrker motionsförslagen med hänvisning till detta.

Reservationer

1. **Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården, punkt 1 (S, MP)**

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlgvist (S), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S) och Nicklas Attefjord (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:389 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 14,

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 48,

2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 och

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 38.

Ställningstagande

I likhet med utskottet konstaterar vi att överenskommelsen om god och nära vård 2021 omfattar totalt 6 778 miljoner kronor och att det för utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 3 281 miljoner kronor under 2021. Vi konstaterar vidare att Nationella vårdkompetensrådet långsiktigt ska samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjningen av personal inom hälso- och sjukvården. Vi anser därför att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

2. **Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (SD)**

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 85 och

avslår motionerna

2020/21:450 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3,

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 6, 10, 11, 26 och 27,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 2 och 18 samt

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 12, 47 och 48.

Ställningstagande

Vi anser att möjligheterna för en långsiktig och hållbar kompetens- och löneutvecklingstrappa 2022–2030 för vårdpersonal oavsett region bör utredas. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

3. Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 2 och avslår motionerna

2020/21:450 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 85,

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 6, 10, 11, 26 och 27,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 18 och

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 12, 47 och 48.

Ställningstagande

Vi anser att ett nationellt specialistregister bör upprättas. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

4. Övriga frågor om kompetens, punkt 2 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 6, 10, 11, 26 och 27 samt

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 2 och 18 samt

avslår motionerna

2020/21:450 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 3,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 85 och
2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 12, 47 och 48.

Ställningstagande

Jag anser inledningsvis att frågan om kunskapsstöd för lärlingsutbildningar och enklare yrkesroller inom vård och omsorg bör ses över. Vidare bör frågorna om en nationell standard med definierade krav på handledning och kvalitet samt det teoretiska kursinnehållet i läkares specialisering (ST) ses över. Jag anser också att frågorna om flerspråkighet som merit samt fler karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett stärkt arbete för individuell lönesättning bör ses över. Avslutningsvis anser jag att ett nationellt specialistregister bör upprättas och att frågan om kulturkompetens i vården bör ses över. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

5. Arbetsvillkor, punkt 3 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40 och avslår motionerna

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och 46,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 och

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om hur användandet av s.k. karantänsregler för vårdanställda som vill byta arbetsgivare kan upphöra. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

6. Arbetsvillkor, punkt 3 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och 46 samt

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15 och avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 och

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28.

Ställningstagande

Vi anser att villkoren för vård- och omsorgspersonal vid arbete på krisschema bör förbättras. Vi anser också att villkoren för dem som arbetar inom sjukvården bör förbättras, dels för att behålla befintlig personal, dels för att locka tillbaka personal som har slutat och arbetar inom annan verksamhet. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

7. Arbetsvillkor, punkt 3 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 och avslår motionerna

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och 46,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 och

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över hur en jämlik tillgång till psykosocialt stöd kan säkerställas för personal i både offentliga och privata vårdverksamheter i hela landet. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

8. Arbetsvillkor, punkt 3 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40 och

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 och
avslår motionerna

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och 46,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15,

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 och

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör utreda frågan om ett statligt stöd för förbättrade anställningsvillkor för sjuksköterskor och läkare i glesbygd och på landsbygd. Vi anser också att regeringen bör se över frågan om hur användandet av s.k. karantänsregler för vårdanställda som vill byta arbetsgivare kan upphöra. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

9. Arbetsvillkor, punkt 3 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 och
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 8, 9 och 28 samt
avslår motionerna
2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 18 och
46,
2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 15,
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40 och
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42.

Ställningstagande

Jag anser att ledarskapet i offentlig sektor bör stärkas. Vidare bör Myndigheten för vård- och omsorgsanalys få i uppdrag att sammanställa kunskapen om friska arbetstidsmodeller och sprida den över landet. Regeringen bör också se över frågan om den offentliga sektorns administrationsbörda. Avslutningsvis anser jag att regeringen bör se över hur en jämlik tillgång till psykosocialt stöd kan säkerställas för personal i både offentliga och privata vårdverksamheter i hela landet. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

10. Administration i vården och omsorgen, punkt 4 (S, MP)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S),
Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S) och Nicklas Attefjord (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 39,
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 40,
2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 2 och
2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3.

Ställningstagande

I budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 9 s. 14) tas frågan om minskade administrativa krav m.m. till följd av covid-19 upp. För att underlätta för regionerna i det svåra läge de befinner sig i har regeringen tagit bort ett flertal av prestationskraven för att få del av kömiljarderna 2020. Regeringen har även beslutat att ta bort krav på rapportering för 2020 inom fem överenskommelser mellan staten och SKR. Vidare har införandet av lagen om nationell läkemedelslista och reformen bastjänstgöring för läkare senarelagts. Slutligen vill vi framhålla arbetsgivarens ansvar för de administrativa rutiner som finns på respektive arbetsplats. Vi anser därför att det för närvarande inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

11. Behörighet, punkt 6 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25 och

avslår motionerna

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 7, 14 och 24 samt

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 42 och 54.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör underlätta s.k. task-shifting i sjukvården genom att se över hur specialistsjuksköterskor kan ta över mer av läkarprofessionens uppgifter och genom att utöka förskrivningsrätten för avancerade kliniska specialistsjuksköterskor. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

12. Behörighet, punkt 6 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 7, 14 och 24 samt

avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25 och

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 42 och 54.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över frågorna om en sammanställning av godkända legitimeringsgrundande utländska utbildningar, förskrivningsrätt och klinisk aktivitet samt legitimation för perfusionister. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

13. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 6 och 7,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30 och

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29 och avslår motionerna

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 54 och 55,

2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S),

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34,

2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 34 och 35,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 4 och 16,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 och

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 33, 34, 37, 39, 60 och 61.

Ställningstagande

Vi anser att en nationell diabetessamordnare bör inrättas. Vidare anser vi att möjligheten att införa rutinmässig kontroll av blodsockret hos patienter med svår tandlossning bör prövas och att diabetesvården för äldre bör förbättras. Avslutningsvis anser vi att våldsutsatta barns tillgång till rehabilitering bör prioriteras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

14. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 54 och 55 samt

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34 och

avslår motionerna

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1,

2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S),

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,

2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 6 och 7,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30,

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29,

2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 34 och 35,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 4 och 16,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 och

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 33, 34, 37, 39, 60 och 61.

Ställningstagande

Vi anser att en oberoende utredning för att granska den könsbekräftande vården i Sverige bör tillsättas. Vidare bör frågan om en jämlik, individuell, kunskapsbaserad och tillgänglig diabetesvård ses över. Avslutningsvis anser vi att vården vid sällsynta sjukdomar bör förbättras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

15. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34 och

2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 34 och 35 samt avslår motionerna

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD),

2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2,

2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1,

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 54 och 55,

2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S),

2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 6 och 7,

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30,

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 4 och 16,

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 och

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 33, 34, 37, 39, 60 och 61.

Ställningstagande

Vi anser att vården vid sällsynta sjukdomar bör förbättras. Vidare anser vi att en utredning för att öka kunskapen om osteoporos bör tillsättas och att ett nationellt kompetenscentrum för att öka kunskapen om osteoporos bör inrättas. Avslutningsvis anser vi att en ny nationell strategi för att förebygga och behandla kroniska sjukdomar bör tas fram. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

16. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 7 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 34,

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkandena 4 och 16 samt

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 14 och

avslår motionerna

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD),
2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD),
2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 2,
2020/21:1659 av Pia Nilsson (S) yrkande 1,
2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 54 och 55,
2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S),
2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 14,
2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 6 och 7,
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 30,
2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 29,
2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 34 och 35 samt
2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkandena 33, 34, 37, 39, 60 och 61.

Ställningstagande

Jag anser att en statlig myndighet bör få ansvar för bedömning av säkerhet, integritetsaspekter och etik i ny medicinsk teknik. Vidare bör frågorna om ett nationellt prioriteringscentrum och vårdens framtida prioriteringar ses över. Jag anser också att ett förbud mot omvändelseterapi bör utredas för att skydda enskilda människor från att tvingas till ovetenskapliga behandlingar. Avslutningsvis anser jag att vården vid sällsynta sjukdomar bör förbättras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

17. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 22 och avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 8,

2020/21:1501 av Robert Hannah (L) yrkandena 1–4,

2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S),

2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S),

2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M),

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 12,

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 15 och 18,

2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,
2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1,
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 32,
2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 7 och 11 samt
2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 45.

Ställningstagande

Vi anser att tidiga insatser inom mödravården, barnavårdscentralen och elevhälsan bör genomföras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

18. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 12 samt
avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 8,
2020/21:1501 av Robert Hannah (L) yrkandena 1–4,
2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S),
2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S),
2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M),
2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 15 och 18,
2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,
2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1,
2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 22,
2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 32,
2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 7 och 11 samt
2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 45.

Ställningstagande

Vi anser att en utredning för att granska orsakerna till den ojämlika vården mellan män och kvinnor bör tillsättas. Vidare anser vi att arbetet med kvinnorelaterade sjukdomar bör få ökad status och att en nationell handlingsplan för bemötandet av kvinnor i vården bör tas fram. Avslutningsvis

anser vi att regeringen bör verka för preventiva och hälsofrämjande insatser för att möta kvinnors ökade psykiska ohälsa. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

19. Mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 8 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 32 och avslår motionerna

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-) yrkande 8,

2020/21:1501 av Robert Hannah (L) yrkandena 1–4,

2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S),

2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S),

2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M),

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 1, 2, 6 och 12,

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkandena 15 och 18,

2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,

2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD) yrkande 1,

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 22,

2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 7 och 11 samt

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP) yrkande 45.

Ställningstagande

Vi anser att alla förlossningsavdelningar bör erbjuda samtalsstöd med psykolog till föräldrar som fått ett dödfött barn. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

20. Cancervård, punkt 9 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 24 och 34,
2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 11, 32, 35,
36, 39–41 och 44 samt

2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 och
avslår motion

2020/21:2779 av Marlène Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M).

Ställningstagande

Vi anser inledningsvis att regeringen bör ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi. Vidare bör digitala beslutsstöd i primärvården i syfte att systematiskt kunna arbeta med riskprofilering av patienter som löper ökad risk att drabbas av cancerdiagnos tas fram. Regeringen bör också ta fram nationella kriterier om standardiserade vårdförlopp anpassade för att förbättra primärvårdens förmåga att kunna ställa tidiga cancerdiagnoser. Vi anser också att kontaktsjuksköterskor och anhörigstödare till barn med cancer bör prioriteras, att samordningen vid övergången från barncancervården bör förbättras samt att behoven av fler nationella vårdprogram inom barnonkologi bör ses över. Avslutningsvis anser vi att frågan om att se över möjligheterna att inrätta specialistutbildning i barncancervård bör prioriteras, att personal- och kompetensförsörjningen till barncancervården bör säkerställas samt att den palliativa vården med särskild barnpalliativ kompetens bör kvalitetssäkras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

21. Cancervård, punkt 9 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 24,
2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 11, 32, 35,
36, 39, 41 och 44 samt

2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 och
avslår motionerna

2020/21:2779 av Marlène Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M),
2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 och

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 40.

Ställningstagande

Vi anser inledningsvis att regeringen bör ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi. Regeringen bör vidare ta fram nationella kriterier om standardiserade vårdförlopp anpassade för att förbättra primärvårdens förmåga att kunna ställa tidiga cancerdiagnoser. Vi anser också att kontaktsjuksköterskor och anhörigstödare till barn med cancer bör prioriteras, att samordningen vid övergången från barncancervården bör förbättras samt att behoven av fler nationella vårdprogram inom barnonkologi bör ses över. Avslutningsvis anser vi att personal- och kompetensförsörjningen till barncancervården bör säkerställas samt att den palliativa vården med särskild barnpalliativ kompetens bör kvalitetssäkras. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

22. Cancervård, punkt 9 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 24,

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 32 och

2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 och

avslår motionerna

2020/21:2779 av Marlène Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M),

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 och

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 11, 35, 36, 39–41 och 44.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

23. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 16 och 17 samt

avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 55 och 56,

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 45 och 46,

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4 och

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34.

Ställningstagande

Vi anser att nationella riktlinjer för rehabilitering bör tas fram. Vidare bör frågan om införande och efterlevnad av screeningprogram om tjock- och ändtarmscancer ses över. Avslutningsvis anser vi att det bör finnas regelbundet uppdaterade vårdprogram med ett register för uppföljning och utvärdering av alla screeningprogram. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

24. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 55 och 56,

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 45 och 46 samt

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4 och

avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34,
 2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och
 2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

Vi anser att nationella riktlinjer för att uppnå en likvärdig palliativ vård i hela landet bör införas. I de nationella riktlinjerna om palliativ vård bör det tas hänsyn till patienternas egna önskemål. Avslutningsvis anser vi att nationella riktlinjer för en jämställd vård bör tas fram. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

25. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34 och
 avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 55 och 56,

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 45 och
 46,

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4,

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

Jag anser att regionerna bör få ett skyndsamt och systematiskt stöd för att genomföra nya nationella riktlinjer för en sammanhållen förlossningsvård. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

26. Nationella riktlinjer och screeningprogram, punkt 10 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 10 och avslår motionerna

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkandena 55 och 56,

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkandena 45 och 46,

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 4,

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 34 och

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

Vi anser att nationella riktlinjer för rehabilitering bör tas fram. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

27. Organdonation, punkt 11 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 18–20 och avslår motionerna

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 13 och

2020/21:3557 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkandena 1–5.

Ställningstagande

Jag anser att administrativa hinder för att möjliggöra donation från fler levande donatorer bör undanröjas. Vidare bör möjligheten att utöka kriterierna för organdonation så att vården även kan respektera donationsviljan hos personer som avlider genom cirkulationsstillestånd ses över. Avslutningsvis anser jag att en tydlig vårdstruktur för organdonation bör genomföras i alla regioner. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

28. Organdonation, punkt 11 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 13 och
avslår motionerna

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 18–20 och
2020/21:3557 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M) yrkandena
1–5.

Ställningstagande

Jag anser att villkoren för organdonation bör förbättras. Enligt min mening har varje vuxen, beslutskapabel människa ett ansvar att göra sin vilja känd. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

29. Abort, punkt 12 (SD)

av Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 64 och 65 samt
avslår motionerna
2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkandena 19 och 20 samt
2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ta fram förslag på åtgärder för hur man minskar de sena aborterna. Regeringen bör också tillsätta en nationell utredare för att utreda varför Sverige har ett högt antal ofrivilliga graviditeter och aborter jämfört med våra nordiska grannländer. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

30. Abort, punkt 12 (V)

av Karin Rågsjö (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V) yrkandena 19 och 20,

bifaller delvis motion

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP) yrkande 21 och

avslår motion

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkandena 64 och 65.

Ställningstagande

Jag anser att frågan om hur subventionerade aborter för utländska kvinnor ska kunna erbjudas inom ramen för utländska kvinnors aborträtt bör utredas. Vidare bör Sverige aktivt informera om möjligheten för utländska kvinnor att göra abort i Sverige. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Heindorff (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (SD)

Per Ramhorn (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Christina Östberg (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (C)

Sofia Nilsson (C) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 13 (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklad, punkt 13 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 13 (L)

Lina Nordquist (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU12 Kompetensförsörjning och prioriteringar inom hälso- och sjukvården m.m. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2020/21

2020/21:61 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av assisterad dödshjälp för svårt sjuka i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:87 av Amineh Kakabaveh (-):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att medlemsländer som inte stiftat någon specifik lag mot könsstympning gör detta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:112 av Angelica Lundberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja åldersgränsen för könsbyte och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:170 av Yasmine Posio m.fl. (V):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör utreda hur subventionerade aborter för utländska kvinnor ska kunna erbjudas inom ramen för utländska kvinnors aborträtt och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör informera om möjligheten för utländska kvinnor att göra abort i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:179 av Jon Thorbjörnson m.fl. (V):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att par och ensamstående kvinnor får uttrycklig rätt att välja en känd donator för assisterad befruktning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:221 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ändring i lagen (1995:831) om transplantation m.m. så att det krävs ett aktivt ställningstagande för att neka organdonation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:361 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett förbud mot icke-medicinsk omskärelse av barn och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:389 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en långsiktig utbildningsplan för att tillgodose framtida rekryteringsbehov inom vård och hälsovård med ökad kvalitet och ökad personaltäthet och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:450 av Amineh Kakabaveh (-):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka utlandsfödda kvinnors möjligheter att ta sig ur patriarkala hemförhållanden och komma in på arbetsmarknaden genom att öka antalet anställningar inom den offentliga vården och de sedan därifrån på sikt kan ta sig vidare till andra delar arbetslivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:451 av Amineh Kakabaveh (-):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i lagstiftningen tydliggöra ett förbud mot oskuldskontroller, oskuldsoperationer och utfärdande av oskuldsintyg och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:496 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast utreda kunskapsluckorna rörande medicinering av hypotyreoos samt öka kunskapen kring sköldkörtelsjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:500 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett uppdaterat kunskapsunderlag och behandlingsriktlinjer som omfattar barn och unga med plötsligt debuterande könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omedelbart stoppa irreversibla medicinska och kirurgiska behandlingar inom könsdysforivården för personer under 25 år och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:559 av Anne Oskarsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör se över sina rekommendationer gällande adhd och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:560 av Anne Oskarsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör omvärdera ECT-behandling på grund av hjärnskador och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:598 av Clara Aranda m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kirurgiska ingrepp och hormonbehandling vid behandling av könsdysfori inte ska genomföras på personer under 25 års ålder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en oberoende utredning för att granska den könsbekräftande vården i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtalsterapi och psykologisk utredning ska standardiseras som förstahandsalternativ vid vårdande behandling av könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för att främja hbtq-personers psykiska hälsa och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:611 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en parlamentarisk utredning om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:629 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att analysera gråzoner vid vård i livets slutskede, inklusive dödshjälp, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:656 av Ebba Hermansson m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta att utveckla arbetet mot könsstympning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:711 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny biobankslag samt underlättad hantering av och tillgängliggörande av vävnadsprover och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:787 av Ola Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ny lagstiftning genom ett s.k. opt-out-system gällande organdonation i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:793 av Ola Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd nedfrysningstid för befruktade äggceller och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:829 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av systemet för organdonation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:895 av Solveig Zander (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma lipödem genom forskning och vårdinsatser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:897 av Solveig Zander (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en vård på lika villkor utan hänsyn till ålder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att avskaffa de övre åldersgränserna avseende avgiftsfri screening för livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:899 av Solveig Zander (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att obligatoriskt informera och erbjuda gravida kvinnor möjligheten att ta GBS-test inför förlossning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa obligatoriskt test av GBS för blivande mödrar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:975 av Helena Antoni (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om automatisk anslutning till donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1048 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa krav på dödshjälp och utöka den palliativa vården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1054 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en förordning om att sjukvårdspersonal vid särskilda fall ska fråga patienten om det finns hemmavarande barn och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1062 av Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla anmälan till donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1130 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett nationellt kompetenscenter till stöd för anhöriga till personer som tagit sitt liv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1138 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa tester av artärstelhet på landets vårdcentraler och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1174 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av regelverket för blodgivare i syfte att hitta ett modernt sätt att hantera blod oavsett sexuell läggning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1181 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda hur rätten att få avsluta sitt liv genom aktiv dödshjälp kan tillämpas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1206 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja användandet av förebyggande cancerscreening och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1209 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell sköldkörtelstrategi och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1211 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om organdonationer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1279 av Mattias Karlsson i Luleå (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att upprätta en nationell handlingsplan för sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1351 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheterna att införa en ytterligare nivå för undersköterskor, legitimerad undersköterska, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1369 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp de nationella riktlinjerna för adekvat behandling av endometrios i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av upplysning och kunskap om endometrios och dess symtom och effekter i samband med vårdutbildningar och till vårdgivare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1378 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om vem som bär ansvaret för att hänvisa till en förlossningsklinik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1465 av Anna Vikström (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad förskrivningsrätt för barmorskor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1493 av Hans Hoff m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att begära av regionerna att de kallar till regelbunden mammografi även högre upp i åldrarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1501 av Robert Hannah (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor som drabbas av förlossningspsykos eller grav förlossningsdepression inte ska få ordinarie psykiatrisk vård utan få vård på särskilt inrättade ”mamma- och spädbarnsenheter” och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att kartlägga om kvinnor med förlossningspsykos och deras spädbarn får den vård de har rätt till och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att stödja regionerna i hur kvinnor med förlossningspsykos bör vårdas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nollvision för antalet kvinnor som går bort i suicid till följd av förlossningspsykos eller dödar det nyfödda barnet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:1623 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra villkoren för vård- och omsorgspersonalen vid arbete på krisschema och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förbättra villkoren betydligt för dem som arbetar inom sjukvården, dels för att behålla befintlig personal men också för att locka tillbaka personal som har slutat och arbetar inom annan verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förbättra möjligheter att validera vårdutbildningar med specialistkompetens och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en gemensam nationell rekryteringsstrategi för att nå specialistkompetens inom sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1659 av Pia Nilsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge Socialstyrelsen i uppdrag att i dialog med huvudmännen ta fram förslag på åtgärder som snabbt kan öka kunskapen om demenssjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1684 av Ingela Nylund Watz och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utveckla och förbättra vård och behandling av sköldkörtelsjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1698 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka möjligheter och förutsättningar som finns för Sverige att legalisera och reglera aktiv dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1728 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa relevant certifiering för att skapa yrkesbenämningen legitimerad personlig tränare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1741 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälan till donationsregistret ska kunna göras via deklARATIONEN och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1832 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förstärkning av förlossningsvården, eftervården samt barnsjukvården och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående utveckla och förstärka barn- och ungdomspsykiatri genom nationella flödesprogram och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för att uppnå en likvärdig palliativ vård i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i de nationella riktlinjerna om palliativ vård bör tas hänsyn till patienternas egna önskemål och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1848 av Johanna Haraldsson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av samlad kunskap och forskning kring nackskador och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1913 av Sara Heikkinen Breitholtz (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en nationell handlingsplan för behandlingen av endometriosis och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1922 av Lotta Finstorp (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga initiativ till att tydliggöra i hälso- och sjukvårdslagen att vården har ett ansvar för att tidigt koppla in patientens arbetsgivare i en rehabiliteringsprocess eller för att undvika en sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården bör kunna remittera till företagshälsovården då en anställds ohälsa kan antas bero på omständigheter i arbetsmiljön och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:1997 av Anna Wallentheim (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den dolda diskrimineringen kring blodgivning och ger Socialstyrelsen i uppdrag att se över sina regelverk kring blodgivning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2017 av Alexandra Völker (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs en nationell samordningsfunktion i syfte att stimulera och styra uppbyggnaden av de regionala centrumen för sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt överväga att färdigställa och anta en nationell handlingsplan för området sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2027 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det ska bli obligatoriskt att erbjuda mammografi även till kvinnor över 74 år och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att introducera fler nationella screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för att uppnå en likvärdig palliativ vård i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i de nationella riktlinjerna om palliativ vård bör tas hänsyn till patienternas egna önskemål och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersköterska bör bli ett legitimationsyrke och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att snabbutbildning av undersköterskor snarast upphör och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2028 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att förbättra villkoren betydligt för dem som arbetar inom sjukvården, dels för att behålla befintlig personal, dels för att locka tillbaka personal som har slutat och arbetar inom annan verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förstärkning av förlossningsvården, eftervården och barnsjukvården samt tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder så att alla som har behov av palliativ vård ska kunna få det av kompetent och välutbildad personal oberoende av bostadsort och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att barn, oavsett bostadsort, ska ha samma rätt till palliativ vård som vuxna och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att införa nationella riktlinjer för terminal sederer och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en jämlik diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individuell, kunskapsbaserad och tillgänglig diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det ska bli obligatoriskt att erbjuda mammografi även till kvinnor över 74 år och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den övre åldersgränsen på 65 år bör höjas så att även äldre kvinnor får delta i screeningprogrammet för livmoderhalscancer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ett nationellt vårdprogram för en jämlik endometriosvård och tillkännager detta för regeringen.

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att konceptet med endometriosteams ska standardiseras inom svensk hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att endometrioscenrum ska finnas tillgängliga i alla Sveriges regioner och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att endometriosdrabbade ska erbjudas stöd och råd av kontaktansvarig sjuksköterska eller barnmorska och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för en samordning för förebyggande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förslag på åtgärder för hur man minskar de sena aborterna och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en nationell utredare för att ta reda på varför Sverige har ett högt antal ofrivilliga graviditeter och aborter gentemot våra nordiska grannländer och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående förbättra arbetsmiljön och villkoren för personal som arbetar inom vården, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att under denna mandatperiod förbättra vårdyrkenas status och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersköterska ska bli ett legitimationsyrke och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att under denna mandatperiod öka antalet vårdservicepersonal inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att vårdnära administratörer under denna mandatperiod övertar administrativt arbete från läkare och sjuksköterskor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till heltid inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till deltid inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att avveckla det oönskade skiftarbetet inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att slopa karensdagen för personal inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en nationell handlingsplan för nolltolerans mot hot och våld mot vårdpersonal och tillkännager detta för regeringen.
79. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utöka lagen om registerkontroll så att den omfattar anställda, praktiserande och studerande inom sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
85. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för en långsiktig och hållbar kompetens- och löneutvecklingsstrappa 2022–2030 för vårdpersonal oavsett region och tillkännager detta för regeringen.
88. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer bindande nationella riktlinjer i hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
95. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda icke-medicinsk omskärelse av omyndiga pojkar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2032 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att frånta läkare legitimationen vid medvetet fusk och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2033 av Clara Aranda m.fl. (SD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtalsterapi och psykologisk utredning ska säkerställas som förstahandsalternativ vid vårdande behandling av könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2042 av Marianne Pettersson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om forskning och riktlinjer vid lipödem och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2088 av Elin Gustafsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för att säkerställa jämställd forskning och kunskap gällande diabetes samt hjärt- och kärlsjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2089 av Elin Gustafsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur insatserna för att stärka en jämlik mödra- och förlossningsvård i hela landet kan öka och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2192 av Sultan Kayhan (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att bilda ett nationellt kunskapscentrum för PTSD och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn för att alla med PTSD ska få rätt vård i rätt tid och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2196 av Sultan Kayhan m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur den psykosociala eftervården för nyblivna föräldrar kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2203 av Åsa Karlsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för blodgivning och att säkerställa att regelverket grundas på evidens och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2225 av Maria Malmer Stenergard (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förlossnings- och mödravårdskommission och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2325 av Clara Aranda m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att granska orsakerna till den ojämlika vården mellan män och kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att arbetet med kvinnorelaterade sjukdomar ska få ökad status och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för en jämställd vård och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att öka kunskapen om kvinnors hälsa samt kvinnorelaterade sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan för bemötandet av kvinnor i vården och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för preventiva och hälsofrämjande insatser för att möta kvinnors ökade psykiska ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att inrätta ett nationellt program för att göra Sverige fritt från livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2369 av Åsa Westlund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vård och stöd till kvinnor efter förlossning måste prioriteras högre och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2453 av Marta Obminska (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av kunskapen om sepsis runt om i landet och att öka kunskapen om sepsis och tidiga insatser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av ärenden där personal inte upptäckt sepsis hos patienter som drabbats av vårdrelaterade sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2463 av Marta Obminska (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att studenter på vårdutbildningar och vårdpersonal får utbildning om endometrios, med sikte på tidiga och korrekta diagnoser och adekvat behandling, och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2481 av Helena Antoni (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att tillåta aktiv dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2603 av Sofia Westergren och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om enhetlig vård och enhetligt stöd till kvinnor med foglossningsproblematik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2613 av Julia Kronlid (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av praxis vid de allra senaste aborterna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2625 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa att det rutinmässigt vid läkarbesök alltid ingår ett prov för kontroll av diabetes typ 2 för personer över 45 år och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2681 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige behöver införa nationella riktlinjer för förlossningsvården där det ska framgå att antalet centrum för riktigt svåra förlossningsskador behöver öka i antal och spridas geografiskt i landet samt inrätta en specialinriktad kompetenssatsning för att öka kompetensen hos fysioterapeuter kring obstetrik och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2696 av Janine Alm Ericson m.fl. (MP):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvinnors sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försvara rätten till abort för utländska kvinnor i Sverige och erbjuda subventionerad abort för utländska kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2715 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för Skatteverket att, i samband med deklarationen, samla in uppgifter om organdonation och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2745 av Pia Steensland m.fl. (KD):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en ny nationell strategi för att förebygga och behandla kroniska sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2779 av Marlène Lund Kopparklint och Sofia Westergren (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om hur man tar fram en långsiktig strategi för hur man

ska motverka ojämlikheterna för cancerpatienter och hur tillsynen av cancervården kan stärkas för att uppnå jämlikhet mellan regionerna och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2847 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inkludera alla åldersgrupper i screeningundersökningar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2849 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att förenkla hanteringen av anmälningar som organdonator och fortsätta att upplysa om vikten av att anmäla sig som organdonator och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2888 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell garanti för kostrådgivning till cancerpatienter i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell satsning på en sund kost till cancerpatienter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påbörja ett arbete för att öka den allmänna förståelsen för sambandet mellan kost och cancercellers tillväxt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa ett center för att utveckla den cancerpreventiva kosten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att cancerpatienter alltid har möjlighet till en konsultation med en dietist med kunskap om cancerkost och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga cancerpatienter ska erbjudas rehab och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2899 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätten att välja kejsarsnitt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fritt vårdval för planerat kejsarsnitt och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2909 av Angelika Bengtsson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som lägger fram förslag till ett nationellt vårdprogram och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer resurser bör gå till eftervården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2913 av Angelika Bengtsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa tillstånd för att få utföra laserbehandling och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2951 av Martina Johansson m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra regelförenklningar för embryodonation av överblivna befruktade ägg och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra villkoren för förlängd förvaring av befruktade ägg efter tio år och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över hur en individuell bedömning i högre grad ska få avgöra om en kvinna kan få genomgå IVF och hur regelverket kring IVF kan göras mer enhetligt och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra lagändringar för att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2953 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att precisera transplantationslagen för att ange under vilka förutsättningar sjukvården får vidta medicinska insatser och organbevarande behandling i livets slutskede och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja administrativa hinder för att möjliggöra donation från fler levande donatorer och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utöka kriterierna för organdonation så att vården även kan respektera donationsviljan hos personer som avlider genom cirkulationsstillestånd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att implementera en tydlig vårdstruktur för organdonation i alla Sveriges regioner och tillkännager detta för regeringen.

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en ny yrkestitel med benämningen avancerad klinisk specialistsjuksköterska och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta s.k. task-shifting i sjukvården genom att se över hur specialistsjuksköterskor kan ta över mer av läkarprofessionens uppgifter och genom att utöka förskrivningsrätten för avancerade kliniska specialistsjuksköterskor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över fler främjande åtgärder för att läkare utbildade utanför EU ska ha goda möjligheter att validera sin utbildning och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur en jämlik tillgång till psykosocialt stöd kan säkerställas för personalen i både offentliga och privata vårdverksamheter i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sammanställa kunskap och forskning som rör kvinnors hälsa och sprida sammanställningen över hela landet och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regionerna bör få ett skyndsamt och systematiskt stöd för att implementera nya nationella riktlinjer för en sammanhållen förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram riktlinjer för hur förlossningsvården, där det är patientsäkert, kan organiseras på mindre förlossningsenheter och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förslag på hur ett hälsosamtal i mödravården kan utformas och erbjudas alla kvinnor i samband med cellprovtagning och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta ytterligare konkreta åtgärder för att utrota livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:2999 av Noria Manouchi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra surrogatmoderskap lagligt i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3020 av Lars Püss (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omvänd ordning vid organdonationer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3103 av Josefin Malmqvist m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samkönade kvinnliga par bör få donera ägg till varandra också utan att medicinska skäl föreligger givet att de står för kostnaden och är informerade om de medicinska riskerna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2020/21:3129 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer gällande migränvård och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en samlad vårdkedja för patienter med kronisk migrän och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa tillgången till neurologer i vården och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationellt vårdprogram och uppföljning av migränvård och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3130 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan i syfte att stärka hjärt-kärlsjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3131 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra efterlevnaden av de nationella riktlinjerna för diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell diabetessamordnare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det psykosociala stödet till personer med diabetes och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar för inrättande av en nationell funktion för stöd och rådgivning dygnet runt till diabetiker och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för tidigare upptäckt av typ 2-diabetes och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten att införa rutinmässig kontroll av blodsockret hos patienter med svår tandlossning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra diabetesvården för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3133 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell kompetens- och personalförsörjningsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för stärkta hälsofrämjande insatser för vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka uppföljning och analys av arbetsmiljöerna i vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över stöd till införande av obligatorisk fortbildning för vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en nationell modell för vidareutbildning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en nationell bred ledarskapsutbildning inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3135 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag att ta fram förutsättningar för regelbunden uppföljning av att alla kvinnor ska ha rätt till ett frivilligt hälsosamtal i mödravården som ett led i att metodiskt kunna identifiera kvinnosjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra tidiga insatser inom mödravården, barnavårdscentralen och elevhälsan och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3136 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera det samlade omhändertagandet av de mest sjuka och sköra och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell samordnare för demensvården och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan i syfte att stärka en jämlik hjärt-kärlsjukvård och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för ett ökat samarbete mellan hjärt-kärlsjukvården och diabetesvården och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell handlingsplan i syfte att stärka diabetesvården och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell samordnare för diabetesvården och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer avseende migränvården och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer avseende förlossningsvården och hela vårdkedjan från mödravård till eftervård och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att metodiskt ta fram digitala beslutsstöd i primärvården i syfte att systematiskt kunna arbeta med riskprofilering av patienter som löper ökad risk att drabbas av cancerdiagnos och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en samordnad nationell personal- och kompetensförsörjningsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra ett systematiskt arbete i syfte att minska den administrativa bördan inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag att se över hur användandet av s.k. karantänsregler för vårdanställda som vill byta arbetsgivare kan upphöra och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta utreda förutsättningarna för stärkta hälsofrämjande insatser för vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en bred nationell ledarskapsutbildning inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella kvalitetskrav inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3139 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera våldsutsatta barns tillgång till rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3140 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta upp högre mål gällande genomförandet av de standardiserade vårdförloppen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rehabilitering och återbesök ska ingå i de standardiserade vårdförloppen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa digitala beslutsstöd i primärvården i syfte att kunna ställa tidigare cancerdiagnoser och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att ta fram nationella kriterier avseende standardiserade vårdförlopp anpassade i syfte att förbättra primärvårdens förmåga att kunna ställa tidiga cancerdiagnoser och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ytterligare koncentration av avancerad högspecialiserad cancervård och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande, efterlevnad och uppföljning av rekommenderade screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande och efterlevnad av screeningprogram avseende tjock- och ändtarmscancer och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska finnas regelbundet uppdaterade vårdprogram med ett register för uppföljning och utvärdering av alla screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge individen bättre förutsättningar att försöka förebygga cancer och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utrota livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla kvalificerad eftervård och rehabilitering för cancerpatienter och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att patienter med kronisk cancer ska erbjudas en fast vårdkontakt och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om genomförande och uppföljning av vårdprogrammet för cancerrehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra samlade vårdkedjor för cancerpatienter och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra den palliativa cancervården och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera och fördubbla stödet till barncancervården och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda alla barn med cancer en rehabiliteringsplan och psykosocialt stöd och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera kontaktsjuksköterskor och anhörigstödjare till alla barn med cancer och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra samordningen vid övergången från barncancervården och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla barncanceröverlevare ska ha rätt till regelbunden uppföljning och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa genomförande och efterlevnad av nationella

- vårdprogrammet för långtidsuppföljning efter barncancer och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behoven av fler nationella vårdprogram inom barnonkologi och tillkännager detta för regeringen.
 40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera att se över möjligheterna att inrätta specialistutbildning i barncancervård och tillkännager detta för regeringen.
 41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa personal- och kompetensförsörjningen till barncancervården och tillkännager detta för regeringen.
 44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra den palliativa vården med särskild barnpalliativ kompetens och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3141 av Ebba Busch m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regionala cancercentrum (RCC) och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att utrota livmoderhalscancer inom fem år och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor över 64 år också ska erbjudas screening som mammografi och cellprov och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett kompetenscentrum och nationella mål för förlossnings- och eftervården och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för att förebygga förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om eftervård med hembesök samt en mamma-rehab-check och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka bemanningen inom förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en fast barmorska genom hela vårdkedjan och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betald vidareutbildning för sjuksköterskor till barmorskor och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om patienthotell inför förlossningen och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samtalsstöd och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättringar för vård vid sällsynta sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt säkerställa att nationella standarder och terminologi för all digital information inom hälso- och sjukvården införs i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge patienter äganderätt över sin egen journal- och sjukvårdsinformation och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en parlamentarisk utredning angående hantering av integritetskänsliga data inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrad arbetsmiljö och minskad administration för vårdpersonal och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett statligt stöd för förbättrade anställningsvillkor för sjuksköterskor och läkare i glesbygd och på landsbygd och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till kontinuerlig fortbildning av god kvalitet för all legitimerad personal och tillkännager detta för regeringen.
50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av skyndsamt förbättrade möjligheter till organdonation och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra större ekonomiska resurser till Smer och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om palliativ vård och om införande av palliativ medicin som en egen specialitet och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hospis och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av abortförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa upprätthållandet av gränsen för sena aborter och tillkännager detta för regeringen.

58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fosterdiagnostik och genetiska rådgivare och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att skyndsamt utreda behovet av kostnadsfria preventivmedel för ungdomar upp till 24 år och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3203 av Ebba Busch m.fl. (KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om övergångsregler vid införande av skyddad yrkestitel för undersköterskor och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa geriatriska centrum och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att öka kunskapen om osteoporos och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum för att öka kunskapen om osteoporos och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3227 av Lina Nordquist m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskad administration för vårdens och omsorgens yrkesgrupper och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyndsamt validering av utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kunskapsstöd för lärlingsutbildningar och enklare yrkesroller inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en sammanställning av godkända legitimeringsgrundande utländska utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka ledarskapet i offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att sammanställa kunskapen om friska arbetstidsmodeller och sprida den över landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell standard med definierade krav på handledning och kvalitet och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det teoretiska kursinnehållet i läkares specialisering (ST) och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om undersköterskeexamen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på och rätt till kontinuerlig fortbildning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förskrivningsrätt och klinisk aktivitet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om legitimation för perfusionister och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flerspråkighet som merit och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett stärkt arbete för individuell lönesättning och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den offentliga sektorns administrationsbörda och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälligt indragen förskrivnings- och utövanderätt under utredning av HSAN och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3229 av Lina Nordquist m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett nationellt specialistregister bör upprättas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska sjukvårdens administration och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge en statlig myndighet ansvaret för bedömning av säkerhet, integritetsaspekter och etik i ny medicinsk teknik och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt palliativ vård och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre villkor för organdonation och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om peer review i svensk sjukvård och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt prioriteringscentrum och vårdens framtida prioriteringar och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kulturkompetens i vården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3232 av Malin Danielsson (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att undersöka hur ett mer omfattande efterkontrollsprogram för kvinnor som genomgått graviditet och förlossning kan utformas och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3248 av Robert Hannah m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftning som möjliggör altruistiskt värmoderskap i Sverige, samt rättigheter för barn som tillkommit genom värmoderskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny statlig utredning om frågor kring altruistiskt värmoderskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på föräldraskap för embryodonatorer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda skäl för frysförvaring av embryon längre än tio år och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3258 av Gulan Avci m.fl. (L):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svensk abortlagstiftning och genomförandet av aborter inom svensk hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3259 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsekvenser av åldersgränser inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inte ska råda några generella åldersgränser inom sjukvården för behandling och vård av vuxna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åldersgränser vid nationella hälsoscreeningar och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsning av blodgivning på grund av ålder och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till vård och omsorg vid livets slut och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3261 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrade riktlinjer för blodgivning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftningen om det kön som framgår av folkbokföringen och lagstiftningen om könsbekräftande vård och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort onödiga problem som uppstår för personer som bytt personnummer på grund av könsbyte, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utredning av intersexpersoners situation och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbud mot omvändelseterapi borde utredas för att skydda enskilda människor från att tvingas till ovetenskapliga behandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3362 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera barncancervården och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utrota livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3369 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer avseende förlossningsvården och hela vårdkedjan från mödravård till eftervård och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3393 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur fler blivande föräldrar kan genomföra profylaxkurser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ökad möjlighet till BB-vistelse inför stundande förlossning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kommitté i syfte att minska antalet förlossningsskador i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvecklad statistik kring förlossningsskador i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer för vården efter en förlossning och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett särskilt kunskapsstöd för förlossningsvården för att motverka regionala skillnader och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tydligare ansvar för mödravården att följa upp såväl den psykiska som den fysiska situationen för de kvinnor som har genomgått en förlossning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett bidrag för förlossningsrelaterad rehab till kvinnor med fysiska eller psykiska besvär och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om specialistcenter för eftervård och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en garanti i fråga om att få operation efter en förlossningsskada och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3410 av Désirée Pethrus m.fl. (KD):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa hälsointyg till skydd mot könsstympning och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3432 av Bengt Eliasson m.fl. (L):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om etiska aspekter på robotar och automatisk övervakning inom omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3437 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ökad organdonation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga medborgare per automatik bör hamna i donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa vetorätten för anhöriga i samband med organdonation och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för att få fler att donera blod och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en andra blodbank och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3471 av Karin Enström m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av utökad information om samt opinionsbildning och annat förebyggande arbete mot könsstympning och oskuldskontroller av flickor och kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3543 av Ebba Busch m.fl. (KD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsningen på förlossningsvården och eftervården och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3547 av Yasmine Eriksson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3557 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska vara obligatoriskt att ta ställning till organdonation för att få körkortstillstånd och förnyat körkort och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att människor regelbundet får ta ställning till organdonation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården bör inriktas på att organ ska hållas transplantationsdugliga så länge som möjligt och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat samarbete i EU för att förbättra tillgången på och samordningen av organ och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att information om organdonationer och möjlighet att ta ställning till sådana regelbundet kommer medborgarna till del och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3637 av Pernilla Stålhammar m.fl. (MP):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av dietister i vården och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att digitala lösningar bör synkroniseras på ett sätt som passar individen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kunskapen om och bemötandet av personer med diffusa symptom behöver förbättras och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av etikombud i vården och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är dags att Sverige, likt Norge och Danmark, får ett system för obunden information om s.k. KAM-vård, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en möjligt ökad förskrivningsrätt för specialistutbildade sjuksköterskor och fysioterapeuter kan ske och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av att undanröja flaskhalsar i systemet för de som utbildar sig och ska bli specialitläkare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en möjlig pool för vikarierande personal i offentlig regi och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om antibiotikaresistens och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om radikalt olika regler vid IVF-behandling och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om radikalt olika regler för vård vid könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.

2020/21:3686 av Alexandra Anstrell m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att klargöra hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
13. Motioner som bereds förenklad		
2020/21:61	Markus Wiechel (SD)	
2020/21:112	Angelica Lundberg (SD)	
2020/21:179	Jon Thorbjörnson m.fl. (V)	3
2020/21:221	Patrick Reslow (SD)	
2020/21:361	Richard Jomshof (SD)	
2020/21:451	Amineh Kakabaveh (-)	3
2020/21:496	Jonas Andersson i Skellefteå (SD)	
2020/21:500	Jonas Andersson i Skellefteå (SD)	1 och 2
2020/21:598	Clara Aranda m.fl. (SD)	1, 3 och 4
2020/21:611	Kerstin Lundgren (C)	
2020/21:629	Niels Paarup-Petersen (C)	
2020/21:656	Ebba Hermansson m.fl. (SD)	8
2020/21:711	Tobias Andersson m.fl. (SD)	3
2020/21:787	Ola Johansson (C)	
2020/21:793	Ola Johansson (C)	
2020/21:829	Magnus Manhammar (S)	
2020/21:895	Solveig Zander (C)	
2020/21:897	Solveig Zander (C)	1 och 2
2020/21:899	Solveig Zander (C)	1 och 2
2020/21:975	Helena Antoni (M)	
2020/21:1048	Mikael Oscarsson (KD)	
2020/21:1054	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2020/21:1062	Åsa Coenraads och Lars Püss (båda M)	
2020/21:1130	Ann-Sofie Lifvnhage (M)	
2020/21:1138	Edward Riedl (M)	
2020/21:1174	Ann-Sofie Lifvnhage (M)	
2020/21:1181	Ann-Sofie Lifvnhage (M)	
2020/21:1206	Edward Riedl (M)	
2020/21:1209	Edward Riedl (M)	
2020/21:1211	Edward Riedl (M)	
2020/21:1279	Mattias Karlsson i Luleå (M)	

2020/21:1351	Lotta Olsson (M)	
2020/21:1369	Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)	1 och 3
2020/21:1378	Lotta Olsson (M)	
2020/21:1465	Anna Vikström (S)	
2020/21:1493	Hans Hoff m.fl. (S)	
2020/21:1623	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	47
2020/21:1684	Ingela Nylund Watz och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S)	
2020/21:1698	Louise Meijer (M)	
2020/21:1728	Lotta Olsson (M)	
2020/21:1741	Louise Meijer (M)	
2020/21:1832	Julia Kronlid m.fl. (SD)	51 och 52
2020/21:1848	Johanna Haraldsson m.fl. (S)	3
2020/21:1913	Sara Heikkinen Breitholtz (S)	
2020/21:1922	Lotta Finstorp (M)	1 och 2
2020/21:1997	Anna Wallentheim (S)	
2020/21:2017	Alexandra Völker (S)	1 och 2
2020/21:2027	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	42, 44, 50 och 51
2020/21:2028	Per Ramhorn m.fl. (SD)	48–51, 57–63, 66–76, 79, 88 och 95
2020/21:2032	Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)	53
2020/21:2033	Clara Aranda m.fl. (SD)	22
2020/21:2042	Marianne Pettersson (S)	
2020/21:2192	Sultan Kayhan (S)	1 och 2
2020/21:2203	Åsa Karlsson (S)	
2020/21:2325	Clara Aranda m.fl. (SD)	5 och 13
2020/21:2369	Åsa Westlund m.fl. (S)	
2020/21:2453	Marta Obminska (M)	1 och 2
2020/21:2463	Marta Obminska (M)	
2020/21:2481	Helena Antoni (M)	
2020/21:2603	Sofia Westergren och Maria Stockhaus (båda M)	
2020/21:2613	Julia Kronlid (SD)	
2020/21:2625	Sten Bergheden (M)	
2020/21:2681	Maria Nilsson (L)	

2020/21:2715	Ida Drougge (M)	
2020/21:2847	Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M)	
2020/21:2849	Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)	
2020/21:2888	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–6
2020/21:2909	Angelika Bengtsson (SD)	3
2020/21:2913	Angelika Bengtsson (SD)	
2020/21:2951	Martina Johansson m.fl. (C)	6–9
2020/21:2953	Sofia Nilsson m.fl. (C)	17, 24, 28, 30 och 35–37
2020/21:2999	Noria Manouchi (M)	
2020/21:3020	Lars Püss (M)	
2020/21:3103	Josefin Malmqvist m.fl. (M)	1 och 3
2020/21:3129	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1, 2, 5 och 6
2020/21:3130	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1
2020/21:3131	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1 och 3–5
2020/21:3133	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	3 och 5–8
2020/21:3135	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	18
2020/21:3136	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	14, 21, 27–29, 31, 32, 37 och 41–43
2020/21:3140	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	4, 6, 10, 13, 15, 22, 23, 25–29, 33, 34, 37 och 38
2020/21:3141	Ebba Busch m.fl. (KD)	21–23, 25–31, 36, 38, 39, 43, 50–54, 56–58 och 60
2020/21:3203	Ebba Busch m.fl. (KD)	5 och 32
2020/21:3227	Lina Nordquist m.fl. (L)	4, 12 och 13
2020/21:3229	Lina Nordquist m.fl. (L)	11, 12 och 15
2020/21:3232	Malin Danielsson (L)	2
2020/21:3248	Robert Hannah m.fl. (L)	1–4
2020/21:3258	Gulan Avci m.fl. (L)	8
2020/21:3259	Barbro Westerholm m.fl. (L)	1–4 och 15
2020/21:3261	Barbro Westerholm m.fl. (L)	3 och 8–10

2020/21:3362	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	5 och 6
2020/21:3369	Ulf Kristersson m.fl. (M)	15 och 17
2020/21:3393	Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)	1–4, 6 och 8– 10
2020/21:3410	Désirée Pethrus m.fl. (KD)	15
2020/21:3432	Bengt Eliasson m.fl. (L)	14
2020/21:3437	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–5
2020/21:3471	Karin Enström m.fl. (M)	8
2020/21:3543	Ebba Busch m.fl. (KD)	5
2020/21:3547	Yasmine Eriksson (SD)	
2020/21:3686	Alexandra Anstrell m.fl. (M)	